

EMBCB-30/2011.
EMBCB-63-2010-2014.

J e g y z ő k ö n y v *

az Országgyűlés **Emberi jogi, kisebbségi, civil- és vallásügyi bizottság**
2011. november 23-án, szerdán, 10 óra 8 perckor
a Képviselői Irodaház V. emelet 528. számú tanácstermében
megtartott üléséről

---

*A jegyzőkönyv eredeti hitelesített példánya az Országgyűlés Levéltárában megtalálható.

Tartalomjegyzék

<i>Napirendi javaslat</i>	<i>3</i>
<i>Az ülés résztvevői</i>	<i>5</i>
<i>Elnöki bevezető, a napirend elfogadása</i>	<i>7</i>
<i>Döntés Nyakó István (MSZP) képviselő napirend-kiegészítési javaslatáról</i>	<i>7</i>
<i>A nemzeti felsőoktatásról szóló törvényjavaslat (T/4999. szám) (Általános vita)</i>	<i>7</i>
<i>Dr. Dux László helyettes államtitkár (Nemzeti Erőforrás Minisztérium) szóbeli kiegészítése</i>	<i>7</i>
<i>Kérdések és válaszadás</i>	<i>8</i>
<i>Szavazás</i>	<i>10</i>
<i>A nemzetiségek jogairól szóló törvényjavaslat (T/4997. szám) (Általános vita) (Első helyen kijelölt bizottságként)</i>	<i>10</i>
<i>Dr. Latorcai Csaba helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium) tájékoztatója</i>	<i>10</i>
<i>Kérdések és vélemények</i>	<i>11</i>
<i>Ügyrendi javaslat</i>	<i>15</i>
<i>Heinek Ottó elnök (Magyarországi Németek Országos Önkormányzata) hozzászólása</i>	<i>17</i>
<i>Válaszadás</i>	<i>18</i>
<i>Szavazás</i>	<i>20</i>
<i>Dr. Latorcai Csaba helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium) válaszája</i>	<i>23</i>
<i>Szavazás</i>	<i>23</i>
<i>Az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló törvényjavaslat (T/4866. szám) (Kapcsolódó módosító javaslatok megvitatása) (Első helyen kijelölt bizottságként)</i>	<i>23</i>
<i>Egyes törvények alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló törvényjavaslat (T/5001. szám) (Általános vita)</i>	<i>31</i>
<i>Szavazás</i>	<i>33</i>

<i>Magyarország címerének és zászlajának használatáról, valamint állami kitüntetéseiről szóló törvényjavaslat (T/4988. szám)</i>	
<i>(Dr. Semjén Zsolt, dr. Rubovszky György, dr. Latorcai János és Pálffy István (KDNP) képviselők önálló indítványa (Általános vita)</i>	<i>33</i>
<i>Kérdések és észrevételek</i>	<i>34</i>
<i>Pálffy István (KDNP) előterjesztői kiegészítése</i>	<i>34</i>
<i>Vélemények</i>	<i>34</i>
<i>Pálffy István (KDNP) előterjesztő válasza</i>	<i>39</i>
<i>Szavazás</i>	<i>39</i>
<i>A cégek nem minősülő szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról címmel benyújtott törvényjavaslat (T/4916. szám)</i>	
<i>(Módosító javaslatok megvitatása) (Első helyen kijelölt bizottságként)</i>	<i>40</i>
<i>Módosító javaslatok megvitatása</i>	<i>40</i>
<i>Egyebek</i>	<i>44</i>

Napirendi javaslat

1. A nemzeti felsőoktatásról szóló törvényjavaslat (T/4999. szám)
(Általános vita)
2. A nemzetiségek jogairól szóló törvényjavaslat (T/4997. szám)
(Általános vita)
(Első helyen kijelölt bizottságként)
3. Az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló törvényjavaslat (T/4866. szám)
(Kapcsolódó módosító javaslatok megvitatása)
(Első helyen kijelölt bizottságként)
4. Egyes törvények alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló törvényjavaslat
(T/5001. szám)
(Általános vita)
5. Magyarország címerének és zászlajának használatáról, valamint állami kitüntetéseiről szóló törvényjavaslat (T/4988. szám)
(Dr. Semjén Zsolt, dr. Rubovszky György, dr. Latorcai János és Pálffy István (KDNP) képviselők önálló indítványa)
(Általános vita)
6. A cégeknek nem minősülő szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról címmel benyújtott törvényjavaslat (T/4916. szám)
(Módosító javaslatok megvitatása)
(Első helyen kijelölt bizottságként)
7. A népszavazás kezdeményezéséről szóló törvényjavaslat (T/3479. szám)
(Kapcsolódó módosító javaslatok megvitatása)
8. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Dr. Lukács Tamás** (KDNP), a bizottság elnöke

Dr. Gulyás Gergely (Fidesz), a bizottság alelnöke
Szabó Tímea (LMP), a bizottság alelnöke
Berényi László (Fidesz)
Csöbör Katalin (Fidesz)
Gajda Róbert (Fidesz)
Wittner Mária (Fidesz)
Varga László (KDNP)
Lendvai Ildikó (MSZP)
Nyakó István (MSZP)
Kulcsár Gergely (Jobbik)

Helyettesítési megbízást adott

Demeter Zoltán (Fidesz) Csöbör Katalinnak (Fidesz)
Farkas Flórián (Fidesz) Berényi Lászlónak (Fidesz)
Gajda Róbert (Fidesz) megérkezéséig dr. Gulyás Gergelynek (Fidesz)
Kővári János (Fidesz) Gajda Róbertnek (Fidesz)
Kubatov Gábor (Fidesz) dr. Lukács Tamásnak (KDNP)
Dr. Mátrai Márta (Fidesz) Wittner Máriának (Fidesz)
Harrach Péter (KDNP) Varga Lászlónak (KDNP)
Lendvai Ildikó (MSZP) megérkezéséig Nyakó Istvánnak (MSZP)
Nyakó István (MSZP) távozásakor Lendvai Ildikónak (MSZP)
Zagyva György Gyula (Jobbik) Kulcsár Gergelynek (Jobbik)

A bizottság titkársága részéről

Dr. Arczt Ilona főtanácsadó

Meghívottak részéről**Hozzászólók**

Dr. Latorcai Csaba helyettes államtitkár, Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium

Dr. Dux László helyettes államtitkár, Nemzeti Erőforrás Minisztérium

Dr. Gáva Krisztián helyettes államtitkár, Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium

Dr. Magicz András főosztályvezető, Országgyűlési Biztosok Hivatala

Dr. Juhász Edit főosztályvezető-helyettes, Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium

Pálffy István (KDNP) országgyűlési képviselő

Heinek Ottó elnök, Magyarországi Németek Országos Önkormányzata

Megjelentek

Grünwald Tamás politikai tanácsadó, Nemzeti Erőforrás Minisztérium

Nyárády Gabriella tanácsos, Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium

Molnár Nagy Mária, Nemzeti Erőforrás Minisztérium

Rudas Erzsébet, Nemzeti Erőforrás Minisztérium

Dr. Oláh Attila kormánytanácsadó, Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium

(Az ülés kezdetének időpontja: 10 óra 8 perc)

Elnöki bevezető, a napirend elfogadása

DR. LUKÁCS TAMÁS (KDNP), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Tisztelt Bizottság! Torlódás miatt a következő kérések érkeztek hozzánk. Az előre kiküldött napirendi pontokat akként változtatnánk meg, hogy az első lenne a felsőoktatási törvény általános vitára való alkalmassága, a továbbiakban a nemzetiségek jogairól szóló törvényjavaslat, majd az egyesülési jogról szóló törvényjavaslat, a többi pedig változatlanul megy.

Döntés Nyakó István (MSZP) képviselő napirend-kiegészítési javaslatáról

Egy kérés érkezett az ülés megkezdése előtt, Nyakó képviselő úr kérte, hogy az emberi jogi bizottság tárgyalja meg a rendészeti törvényt is. A Hárszabály szerint ezt vita nélkül szavazásra bocsátom, azzal, amennyiben a bizottság megszavazza, hogy tárgyaljunk a rendészeti törvényről, az nem a mai napon fog megtörténni, ha a képviselő úr egyetért vele, hanem nyilván a minisztériummal való egyeztetés után a legközelebbi ülésünkön, ami várhatóan hétfőn lesz.

Kérdezem a tisztelt bizottságot, hogy a rendészeti törvénynek azt a részét, ami a bizottságunkat érinti, illetve az általános vitára való alkalmasságát tárgyaljuk-e? *(Szavazás.)* Egyhangú, köszönöm szépen. Tehát, képviselő úr, a legközelebbi ülésre munkatársaim egyeztetnek a minisztériummal.

Kérdezem a tisztelt bizottságot, hogy a megjelölt módosításokkal együtt a napirendet elfogadja-e. *(Szavazás.)* Egyhangú, köszönöm szépen.

A nemzeti felsőoktatásról szóló törvényjavaslat (T/4999. szám) (Általános vita)

A felsőoktatási törvényjavaslat tárgyalásával kezdünk. A sillabusz és az előre megadott bejelentések szerint köszöntöm Dux László helyettes államtitkár urat, és arra kérem, ami a bizottság illetékességébe tartozó változásokat illeti az egyházi felsőoktatással kapcsolatban, ismertesse a bizottsággal.

Köszönöm szépen.

Dr. Dux László helyettes államtitkár (Nemzeti Erőforrás Minisztérium) szóbeli kiegészítése

DR. DUX LÁSZLÓ helyettes államtitkár (Nemzeti Erőforrás Minisztérium): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Köszönöm szépen a lehetőséget. Amint tudják, T/4999. számmal szombaton benyújtásra került az új felsőoktatási törvény tervezete. A törvény célja egy fenntartható, hozzáférhető, finanszírozható, ugyanakkor a hazai és a nemzetközi versenyképességi igényeket, a munkaerőpiac elvárásait teljesíteni tudó nemzeti felsőoktatási rendszer megteremtése, ehhez keretszabályokat biztosít, tehát azokat az állami, kormányzati, miniszteriális beavatkozási lehetőségeket definiálja, amelyekkel mind az intézményszerkezet, mind a képzés szerkezete, mind pedig a hallgatók bemeneti, kimeneti követelményei megfelelő módon, rugalmasan szabályozhatóak. Ezen belül fontos elemként kell kiemelni az intézmények átalakulási lehetőségét, ami 2012 nyaráig az intézmények részéről elkészítendő fejlesztési terv alapján kerülne kimunkálásra, tehát jelenleg a törvény melléklete az összes létező, működő felsőoktatási intézményt felsorolja, és itt a kezdeményezést az érintett intézmények számára meghagyja.

A bemeneti követelmények növelése és a képzés céljainak újradefiniálása szintén nagyon fontos. Jelenlegi tapasztalataink szerint jelentősen magasabb számú hallgató kerül be

a felsőoktatásba, mint amennyi onnan ésszerű, belátható időn belül diplomával kikerül. Ennek megfelelően mind a bejutás feltételeit magasabb teljesítményhez kötve, mind pedig a felsőoktatásban nyújtott teljesítmény szigorúbb számonkérésével kívánjuk elérni azokat az EU 2020. stratégiában is szereplő célokat, hogy a diplomások arányszáma a társadalmon belül ezt a 30 egész néhány tized százalékot elérje.

A képzés struktúrájában erősíteni kívánjuk a munkaerőpiac közvetlen igényeit kielégíteni tudó felsőfokú vagy felsőoktatási szakképzés arányát, amelynek jelentős szerepe lehet a vidék felsőoktatási intézményeinek a megőrzésében a jelenlegihez képest egy célzottabb profil tisztításával. Az intézményszerkezetben világosabban definícióra kerülnek a főiskolák és az egyetemek, és mindegyik a neki megfelelő feladatokat kell, hogy megfelelő színvonalon ellássa, tehát a rendszernek ezt a fajta homogenizálódását szeretné az új törvény megfordítani.

A bizottság profiljába kiemelten beletartozó kérdések közül a törvény foglalkozik és pontosan definiálja a hátrányos helyzetű fiatalok felsőoktatásba való bejutási körülményeit. A korábbi gyakorlathoz képest nem pluszpontokat ad a felvételinél, és utána kvázi magukra hagyja a fiatalokat a rendszeren belül, hanem külön meghatározott keretszámokat állapít meg, amelyek betöltése az arra hivatott kisebbségi és egyéb hátrányos helyzetű csoportok együttműködésével történik meg, és utána foglalkozik azzal is, hogy a bekerült fiatalokat akár szakkollégiumi rendszerben, akár más pályán megtartó, erősítő rendszerben ténylegesen a diplomáig el tudja juttatni.

Az egyházi felsőoktatási intézmények számára megfelelő működési teret és jogokat biztosít, lehetőséget biztosít államilag finanszírozott, illetve állami részösztöndíjjal finanszírozott hallgatók felvételére is, most természetesen mindenfajta intézményi átalakításban a legmagasabb szintű képzések kialakításáig lehetőséget biztosít az egyházi intézmények számára.

Külön foglalkozik a törvény azon kisebb egyházi felsőoktatási intézményekkel, amelyek csak hitéleti képzést, tehát csak a saját lelkészi utánpótlásukat biztosítják. Ezekre értelemszerűen nem érvényesíti a törvény azokat a méretbeli és szakmai elvárásokat, amelyek a nem az egyházhoz tartozó egyén számára kevésbé megítélhetők, tehát ez az alaptörvénnyel összhangban a hitéleti képzés szabadságát a továbbiakban is fenntartja.

A törvénnyel kapcsolatban még meg lehet említeni, hogy az egyetemi autonómia újraértelmezését is tartalmazza. Itt az alaptörvénnyel összhangban mind a tudomány, mind az oktatás szabadságát maradéktalanul biztosítja, ugyanakkor a gazdálkodás, a vagyontárgyak felhasználása a fenntartónak nagyobb kontrollt és ellenőrzést biztosít. Ez inkább az állami intézmények számára jelent a korábbiakhoz képest egy szigorúbb, következetesebb fenntartói szerepérvényesítést. Ez a magán- és az egyházi felsőoktatásban eddig is magától értetődő volt.

Körülbelül ennyit szerettem volna elmondani, és a kérdésekre természetesen igyekszünk választ adni.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Kérdés, észrevétel van-e? Nyakó István képviselő úr a szó.

Kérdések és válaszadás

NYAKÓ ISTVÁN (MSZP): Köszönöm szépen a lehetőséget, elnök úr.

Azt szeretném kérdezni, mivel megvallom őszintén, nem vagyok a témakör avatott szakértője, hogy az önök partnerei, a Hallgatói Önkormányzatok vagy éppen a Rektori Konferencia hogyan áll ehhez a törvényjavaslathoz? Milyen vélemények jöttek onnan vissza? Támogatják-e vagy nem? Mi a problémájuk velem?

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Összegyűjtjük a kérdéseket. Berényi László képviselő úr a szó.

BERÉNYI LÁSZLÓ (Fidesz): Egy kérdésem van. A számszerűsége vonatkozóan a roma keret-megállapodás számszerűségét takarja-e itt a törvény vonatkozásában?

ELNÖK: További kérdés van-e? *(Nincs jelzés.)* Államtitkár úr a szó.

DR. DUX LÁSZLÓ helyettes államtitkár (Nemzeti Erőforrás Minisztérium): Köszönöm szépen.

A törvény előkészítésénél már a koncepció kidolgozása és a törvényszöveg egyeztetése során számos egyeztetés zajlott le az ágazat szereplőivel. A Hallgatói Önkormányzatoknak 20-25 olyan kérésük, kérdésük volt, amelyek egy az egyben átvezetésre kerültek a törvénybe. Voltak olyan felvetéseik, amelyekkel ők nem értettek egyet, ez például az önköltség megállapítása az önköltséges hallgatóknál, illetve az állami ösztöndíjjal finanszírozott hallgatókkal kötendő, a majdani magyarországi munkavégzésükre vonatkozó szerződés, ez mondjuk nyilvánvalóan az ő szempontjukból egy elfogadható álláspont. A miniszterelnök úrnál folytatott pénteki egyeztetésen, úgy tudjuk, ezen is túl tudtak lépni, tehát az önköltség-számítási munkacsoportba, ami a Nemzetgazdasági Minisztérium vezetésével folyik, meghívást kaptak a hallgatói önkormányzat képviselői is.

A Rektori Konferenciával kapcsolatosan szintén azt mondhatjuk el, hogy nagyon sok javaslatuk, kérésük beépítésre került a törvénytervezetbe. A februári megállapodásban, amit a miniszterelnök-helyettes úrnál, tehát a KIM koordinálásával írtak alá az ágazat résztvevői, mindenki egyetértett a változás szükségességével és a változás irányával is. Amiben nyilvánvalóan érthetően vita van, az a változások ütemezése, tehát ami az intézmények szempontjából esetleg elviselhetetlenül gyors változásnak tűnik, az pedig a pénzügyi, gazdasági, finanszírozási szempontokból elviselhetetlenül lassú. Tehát ebben igyekszünk vagy igyekeztünk egy ésszerű kompromisszumot találni, és teljesen természetes, hogy a Rektori Konferencia vagy egyes tagjai, amikor az ő konkrét intézményüket vagy a szakukat érintő változásokról van szó, úgy általában egyetértenek a változás szükségességével, de itt azért megbicsaklik a következetesség. Tehát itt a Rektori Konferencia megszólalásaiban néha tetten érhető, abban teljesen egyetértenek, hogy valamit kellene tenni, de az pont ne érintse az ő intézményüket. Azt hiszem, ebben a körben nyilvánvaló, hogy ekkora rendszert nem lehet úgy átalakítani, hogy egyetlen részleméhez sem nyúlunk hozzá.

Berényi képviselő úr kérdésére. Konkrét számok nincsenek lerögzítve, de úgy tudjuk, hogy a kormánnyal kötött megállapodás, amelyik 5000 roma fiatal egyetemi diplomához jutását célozza meg, nyilvánvalóan ez egy kellően rugalmas és tág számot fog biztosítani, és itt inkább a közoktatás felkészítésének a feladatait látjuk most sürgetőbbnek. Jó példa, hogy például most, ebben a tanévben a Semmelweis Egyetemre már hat kiválóan felkészített roma fiatal került be, többé-kevésbé ennek a törvénynek a filozófiáját követve, és reményeink szerint ez a szám jelentősen növelhető, de a konkrét számokat nem tartalmazza a törvény.

Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen.

Más kérdés van-e? Nyakó István képviselő úr a szó.

NYAKÓ ISTVÁN (MSZP): Csak annyit szerettem volna elmondani, hogy tulajdonképpen azok, amelyek kifogásként érkeztek a tárcához, a mi kifogásaink is. Én is ennyit tudtam, többé-kevésbé ezek azok a markáns pontok, amelyekben nem nagyon látunk előremozdulást, kitörést, ezért nem fogjuk támogatni a törvényjavaslatot.

Köszönöm szépen.

Szavazás

ELNÖK: Köszönöm szépen.

A kérdést úgy teszem fel, hogy ki az, aki támogatja a törvényjavaslat általános vitára való alkalmasságát. *(Szavazás.)* 12 igen. Ki az, aki nem támogatja? *(Szavazás.)* 3 nem. A bizottság a törvényjavaslatot általános vitára alkalmasnak tartja.

A kisebbségi előadó Nyakó István képviselő úr lesz. Mivel nem kötelező többségi előadót állítani, így a kisebbségi és a többségi előadó is Nyakó István.

Köszönjük szépen.

A nemzetiségek jogairól szóló törvényjavaslat (T/4997. szám) (Általános vita) (Első helyen kijelölt bizottságként)

A bizottság tagjai részére a beküldött anyagok jegyzékét megküldtük, tehát mindenki megtekintheti az ehhez érkezett anyagokat a bizottság titkárságán. Ezen kívül pedig a nemzetiségi, kisebbségi ombudsman véleményét is megküldtük a bizottság tagjainak, illetve úgy tudom, ez már kiosztásra is került.

Üdvözlöm az államtitkár urat. Parancsoljon!

Dr. Latorcai Csaba helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium) tájékoztatója

DR. LATORCAI CSABA helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Köszönöm szépen.

Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Az Országgyűlés elé benyújtásra kerülő nemzetiségi jogokról szóló törvényjavaslat, a címében is utal rá, szakít azzal, hogy a többség, kisebbség alapján döntse el a nemzetiségi hovatartozást. Abból indulunk ki, hogy a nemzetiségek a sajátos kultúrájukkal hozzájárulnak az összmagyar kultúrához, sajátos kultúrájukkal gazdagítják azt, és ezt szeretnénk kifejezésre juttatni a törvényjavaslat címével, illetve a nemzetiségi definícióval.

Szeretném hangsúlyozni, hogy ez a terminológiai váltás egyébként már az alaptörvény elfogadásával végbement, tehát e tekintetben is igazodunk a január 1-jével hatályba lépő alaptörvényünkhöz. A törvényjavaslat egyrészt rendszerezi az egyéni és a közösségi nemzetiségi jogokat, továbbá az egyéni nemzetiségi jogok vonatkozásában számos pontosítást is végbevisz például a nyelvhasználati jogok tekintetében, a közösségi nemzetiségi jogok tekintetében pedig teljesen novum a törvényjavaslatban a médiajogok illetően módon történő egyértelmű szabályozása.

A törvényjavaslat lényeges változásokat irányoz elő a nemzetiségi önkormányzatok tekintetében, egyrészt a nemzetiségi önkormányzati választások vonatkozásában megszűnik az a rétestésztaszerűen, hosszan elnyúló folyamat, ráadásul közvetett választásokat alkalmazó folyamat, amely szerint a települési önkormányzati választásokkal egy időben megtartják a jelenlegi helyi kisebbségi önkormányzati választásokat, majd utána a megválasztott helyi kisebbségi önkormányzati képviselők, mint elektorok, megválasztják a megyei és az országos kisebbségi önkormányzatok tagjait. Lényegesen egyszerűsítjük és – zárójelben hozzátesszem – olcsóbbá is válik a rendszer azzal, hogy egy időben kerül megtartásra a helyi, a megyei és az országos nemzetiségi önkormányzati választás, és e tekintetben pedig a jelöltek vonatkozásában ugyanúgy, ahogyan a települési önkormányzati, illetve az országgyűlési választásokon, ajánlószelvény gyűjtése szükséges.

A törvényjavaslat további lényeges újítása az, hogy létrejön egy egységes, nyilvános, bárki számára megismerhető nemzetiségi választói névjegyzék, amely az eddigi szabályok

szerint minden választás alkalmával megnyílt, majd utána, a választásokat követően meg kellett semmisíteni a névjegyzéket. Úgy gondoljuk, így a nyilvánosság erejével is tudunk operálni és ezzel az etnobiznisz ellen fellépni, ha bárki megismerheti, hogy ki szerepel a nemzetiségi névjegyzéken, és amennyiben a közösség úgy érzékeli, hogy oda nem tartozó személyek kérik a felvételüket, akkor a nyilvánosság erejével adott esetben tudnak segítséget kérni, segítséghez folyamodni. További újítása a törvényjavaslatnak, hogy álláspontunk szerint azokon a településeken kell létrejönnie nemzetiségi önkormányzatnak, ahol van közösség.

Most hogyan tudjuk a közösség meglétét visszaigazolni? Véleményünk szerint a népszámlálási adatok e vonatkozásban kellő támpontul szolgálnak. Tágabban értelmezve tehát az elsődleges és a másodlagos nemzetiségi hovatartozásra, identitásra vonatkozó kérdéscsoportokra adott válaszok tekintetében legalább 30 igenlő válasz szükséges ahhoz, hogy a választás kitűzhető legyen. Szeretném hangsúlyozni, hogy a népszámlálási adatok tekintetében nemcsak a választókorú lakosságnak kell választ adnia, tehát egy tágabb kör szükséges ahhoz, hogy a választás kitűzhető legyen, és ezen belül helyi szinten legalább harmincan kell, hogy szerepeljenek a választói névjegyzékben. Ezzel a kettős lépcsővel valódi fellépést tudunk biztosítani az etnobiznisszel szemben, és az ily módon tiszta nemzetiségi önkormányzatok tekintetében pedig nagyobb fokú önállóságot szeretnénk biztosítani a gazdálkodás tekintetében, illetve arra a problémára is orvoslást biztosít a törvényjavaslat, ami a nemzetiségi önkormányzatok és az infrastruktúrájukat, működési hátterüket biztosító polgármesteri hivatalok között a jelenlegi nem egyértelmű szabályozásokból fakad.

(Az elnöklést dr. Gulyás Gergely, a bizottság alelnöke veszi át.)

Úgy véljük, a törvényjavaslat elfogadása esetén mindezekkel az intézkedésekkel olyan jogi környezet tud létrejönni, amellyel a nemzetiségek a kulturális autonómiájukat hatványozottabban meg tudják élni.

Nagyon szépen köszönöm a figyelmet, és amennyiben kérdésük van, készséggel állok rendelkezésre.

(Az elnöklést dr. Lukács Tamás, a bizottság elnöke veszi át.)

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdezem a bizottság tagjait, van-e felszólalási szándékuk? Lendvai képviselő asszony, parancsoljon!

Kérdések és vélemények

LENDVAI ILDIKÓ (MSZP): Köszönöm. A felszólalásom előtt elnézést kérek, amiért elkéstem, de nem akarom kommentálni az okomat.

Egy kérdésem lenne, ha megengedi a tisztelt előadó, ez talán egy részletkérdés, de megakadtam rajta. A törvényjavaslat minden jó szándékát elismerve, a következő kérdésem van. Természetes módon a nemzetiségek jogai között a törvényjavaslat felsorolja a sajátos oktatási intézmények fenntartásának és állami támogatásának jogát, ez világos és helyes, majd megint önmagában helyeselhető módon az újabb használat terén két nemzetiséget, a romát és az örményt úgy említi, hogy náluk kvázi saját nyelvnek számít a magyar is. Ennek megint teljesen érthető történelmi oka van, de a következő probléma támadt bennem, látván, hogyan definiálják a nemzetiségi oktatási intézményeket.

Nem állhat elő, még egyszer mondom, a törvényalkotó szándékától teljesen függetlenül az a helyzet, hogy valahol létrehoznak egy szegregált cigány iskolát szegregációs célból. Semmit nem kell csinálniuk, hiszen a nyelvet nem kell oktatniuk, mert a roma nemzetiség nyelvének számít a magyar is, egyszerűen csak egy sima, szegregált közoktatási

intézményt tartanak fenn a másik tehermentesítése érdekében, és még meg is kapják a külön támogatást, ami a sajátos nemzetiségi igényű oktatási intézményeknek jár. Mondjuk, fel nem tételezve, hogy valakinek ez a szándéka, csak a két paragrafust egybevetve, feltámadt bennem az aggodalom.

Köszönöm.

ELNÖK: Szabó Timea alelnök asszony, parancsoljon!

SZABÓ TIMEA (LMP): Köszönöm a szót.

Szeretném elsősorban kiemelni azt, hogy rettenetesen sajnáljuk, hogy megint másfél napot kaptunk arra, hogy ezt a törvényt, a több mint 170 paragrafusból álló törvényt átnézzünk és véleményezzünk. Önök is biztosan úgy gondolják a kormány részéről, hogy ez megfelel a széles társadalmi egyeztetés feltételeinek és követelményeinek. Nem vonták be sem a kisebbségi biztost, sem a magyarországi kisebbségek képviselőit, sem a civil szervezeteket az egyeztetésbe. Már csak emiatt sem tartjuk ezt a törvényjavaslatot általános vitára alkalmasnak, hiszen idejöttünk, és tényleg volt egy napunk arra, egyébként nem mellesleg a kisebbségi biztosnak is, hogy áttekintse ezt az átfogó szabályozást.

Másodsorban azt gondoltuk, hogy a törvénymódosítás egyik elsődleges célja az, hogy megakadályozza a nemzetiségi jogokkal való visszaélés lehetőségét, de úgy látjuk, ez a jelen törvényjavaslatban nem sikerült, vagy ezt nem sikerül majd elérni, hiszen megint az identitásválasztás szabadságának az elvét helyezték elsődlegessé, és a törvényben megint nincsenek olyan garanciák, amelyekkel kiküszöbölhető lenne az, hogy a nemzetiséghez nem tartozó személyek gyakoroljanak nemzetiségi jogokat.

Egyébként erre mondjuk, támpontul szolgálhatott volna a kisebbségi és az adatvédelmi ombudsman 2009-es jelentése, amelyben konkrét garanciákat fogalmaztak meg arra, hogy hogyan lehetne kiküszöbölni ezt a problémát. Én nem is mennék bele itt a részletekbe, majd az általános vitán vagy a részletes vitán mondjuk el. Most egyáltalán az általános vitára való alkalmasságról beszélünk, és szerintem már ez a két szempont elég arra, hogy a törvényjavaslat ne legyen általános vitára alkalmas.

A népszámláláshoz csak annyit hadd mondjak, ezt a 30-as számot nem tartjuk helyesnek, egyrészt alacsonynak tartjuk, másrészt meg nem is tartjuk helyesnek. A népszámlálási adatokban egyrészt benne vannak a kiskorúak, a választásra nem jogosultak, tehát ebbe a 30-ba beletartoznának ők is. Másrészt azért pontosan tudjuk, hogy a népszámlálási adatok, mivel önbevallásos ez a rész, megint nem fognak pontos adatokat, számokat mutatni, megint torzulást fog mutatni.

Hadd mondjam el a saját példámot. A biztos, aki hozzám eljött, végigkérdezte az összes kérdést, majd kimaradt a végén a nemzetiségi hovatartozás. Én kérdeztem rá, hogy nincs-e véletlenül egy olyan kérdés, ami a nemzetiségre vonatkozik. És azt mondta nekem a népszámlálási biztos, hogy ja, de van, de hát így, ránézésre én tudtam, hogy ez a kérdés itt nem aktuális, úgyhogy kicsit rosszat tett velem, de mindegy, mert akár lehetnék én a muszlim vagy a jelenleg még hivatalosan nem létező bunyevác kisebbség tagja is, úgyhogy azt gondolom, ez nem lehet nagyon mérvadó. Mondom, most nem is mennék bele több részletbe, várom erre a két vagy három felvetésre a választ.

Köszönöm.

ELNÖK: Nyakó Istvánt láttam jelentkezni.

NYAKÓ ISTVÁN (MSZP): Köszönöm szépen, a szót.

Valami olyasmit hallottam, hogy egyébként a tárca által előterjesztett törvényjavaslatot a német kisebbségi önkormányzat, ezt jelezték önök felé is, 19-én tárgyalta,

pontosan aznap, amikor már egyébként felkerült a honlapra, tehát hivatalosan be lett nyújtva. Ez is alátámasztja azt, amit képviselő asszony az előbb mondott, hogy biztos voltak egyeztetések, én ezt nem vitatom. Ahogy hallottam, elvekről folytak egyeztetések, ezt majd megerősíti vagy megcáfolja a helyettes államtitkár úr, de istenigazából a törvény szövegét, a törvényjavaslat szövegét nem sokan látták. Talán ennek köszönhetjük azt, hogy egyébként egy ilyen fajsúlyú törvényjavaslat esetében, legalábbis én, nem sok kisebbségi vezető, önkormányzati vezető látok itt ebben a teremben, és őszintén megmondom, hiányolom a kisebbségi vagy nemzetiségi biztos urat is erről az ülésről, bár megértem a problémáját, hiszen ő is másfél nappal hamarabb kapta meg a javaslat szövegét, mint az kikerült volna a honlapra. Szerintem ez nem jóízü, függetlenül attól egyébként, hogy mi a tartalma a törvénynek, mert, ha jó, akkor miért ne mutassuk meg, ha rossz, akkor értem, de annyira nem rossz ez a szöveg, ezen lehet segíteni.

Most akkor néhány gondolat erejéig belecsapnék. Az egyik cél az etnobiznisz felszámolása lenne a javaslat szerint, ami helyes és üdvözlendő feladat, ugyanakkor a választói névjegyzékbe való felvétel esetében nincs semmilyen mód, kontroll ellenőrizni azt, hogy valóban a kisebbséghez tartozó állampolgárok kérték ebbe a névjegyzékbe a felvételüket. Ez, hozzáteszem rögtön, nem egyedül az én véleményem, nem merészelnék én ilyet mondani, ha más nem osztaná ezt, tehát valamilyen objektív szempontrendszer hiányolnak néhányan.

A másik, hogy a szószóló a jövőben a törvényhozás munkájában vesz részt a parlamenti képviselet helyett. Véleményem szerint itt a szószóló megválasztását, illetve a parlamenti munkáját talán célszerű, akceptálható dolog lenne ebben a törvényben is megfogalmazni. Végül is a csúcsa a képviseletnek, természetesen fontos a településen is, de mégis a parlament ülésterme az Ország Háza, érdemes ebben a törvényben talán erre utalásokat tenni.

Én is megfogalmaznám, hogy a népszámlálási adatok talán nem megfelelőek annak eldöntésére, hogy egy településen lehet-e önkormányzati kisebbségi, nemzetiségi önkormányzati választásokat tartani. Itt valóban szenzitív adatról van szó, amelynek tényleg önkéntesen alávetheti magát valaki, hogy válaszol-e rá vagy nem, de nem biztos, hogy száz százalékig jó. Ugyanakkor az országos önkormányzat megválasztásánál pedig ez a 15 fő, ha jól emlékszem, de lehet, hogy tévedek, itt a legalacsonyabb számot határozzák meg, ami 15 fő egy országos önkormányzat esetében. Furcsa is, hogy egy települési nemzetiségi önkormányzat esetében 30 főt határoznak meg, ha és amennyiben egyébként a népszámláláson válaszolt az adatokra, az országos kisebbségi választáskor pedig a névjegyzékben elég, ha jól láttam, ha 15-en jelentkeznek, és akkor már lehet országos kisebbségi választást tartani. Ez véleményem szerint nem áll arányban, ez is tartalmi kérdés természetesen, de kiküszöbölhető.

A következő a települési önkormányzatok választása esetében a választói névjegyzék nyilvánossá tétele. Ez egy fontos követelmény lenne, hiszen szegény kisebbségi önkormányzati képviselőjelöltek adott esetben Miskolcon utcáról utcára járással keresik majd a saját identitásukat, saját közösségüket, szerintem ez nem jó. Jó, hogyha látják, címre hová mehetnek, kitől kérhetik el az ajánlást vagy kitől nem.

A törvényjavaslat 61. § (2) bekezdése azt mondja, hogy egy nemzetiségi szervezet csak egy önálló vagy közös lista állításában vehet részt. Itt az lehet problémás, hogy egy településen csak egy van, de egy másik településen vagy egy másik megyében hadd legyen neki. Ez szerintem megint csak egy technikai probléma, ezt tehát ki kell írni pontosan, pontosítani kell, és akkor hadd menjen.

A következő. Látjuk itt a közvetlen választásokra áttérés javaslatát, ami egy új megoldás, és azt gondolom, hogy nem elvetendő. Ugyanakkor kérdezem, hogyan biztosítjuk azoknak a választóknak a jogát a választáshoz, ahol mondjuk nem alakult helyi kisebbségi

önkormányzat, tehát hol szavazhatnak, vagy ahol a megyében nem alakult megyei kisebbségi önkormányzat, ugyan hol szavazhatnak, hova kell menniük szavazni. Szerintem ez is technikai kérdés.

Ha egy települési önkormányzat – és ne haragudjanak meg, ha nem pontosan mondom, de majd segítenek nekem – úgy dönt, hogy holnaptól nemzetiségi települési önkormányzatként folytatja a munkáját, tulajdonképpen mindenféle identitásvizsgálat nélkül, függetlenül attól, hogy szerepeltek-e a névjegyzékben vagy nem, kimondhatják magukról, hogy ők azok. Magyarán, rossz esetben bitorolhatják a nemzetiségek jogait, és ha valaki úgy dönt, hogy éppenséggel a roma kisebbségi önkormányzat ne működjön annyira erőteljesen egy településen, és azt mondják, hogy akkor ők maguk azok, abban a pillanatban adódhat ilyen probléma. Nem történt még ilyen ebben az országban, ne is történjen, de azért jó, ha erre felhívjuk egymás figyelmét, de majd megnyugtatók.

A következő. Úgy halljuk, az önkormányzati rendszert úgy kívánják átalakítani, hogy a két vagy háromezer fő alatti településeken nem lesz önkormányzat. Adott esetben ez milyen kihatással van a nemzetiségek választott testületeire? Ha jól emlékszem, a javaslataikban benne van, hogy a hivatal köteles 16 órában – ez egy érdekes dolog – a kisebbségi önkormányzat rendelkezésére állni, de ha megszűnik a hivatal, akkor ott ki fog 16 órában vagy bármennyi órában a kisebbségi önkormányzat rendelkezésére állni, hogy elvégezzék azokat a feladatokat, amely jogokat, kötelezettségeket és minden mást ez a törvényjavaslat is megállapít?

Az egyetértési jog, a tudomásulvételi jog és a véleményezési jog szerintem továbbra sem tiszta. Nyugodtan mondhatom, hogy a tudomásulvételi jog, illetve a véleményezési jog esetében jó lenne, hogy ahol kisebbségek vannak – itt már van egy kis szigorítás is –, ott, ahol léteznek, működnek, a saját közösségükkel kapcsolatos döntésekben egyetértési jogot gyakorolhatnának.

Nem folytatom tovább, szerintem ez így, egy csomagban elég.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. *(Lendvai Ildikó: Egy kérdést elfelejtettem.)*
Természetesen parancsoljon!

LENDVAI ILDIKÓ (MSZP): Elnézést kérek, elfelejtettem valamit megkérdezni.

Jól értem-e, hogy e törvényjavaslat nyomán készül egy külön törvényi szabályozás a nemzetiségek kulturális öngazgatásáról? A 33. § azt mondja, hogy a nemzetiségek kulturális öngazgatását érintő törvényi szabályozás előkészítése és végrehajtása során e törvénnyel összhangban... fogalmam sincs, mit kell csinálni. Nincs véleményem arról, hogy jó vagy rossz készül, csak tudni szeretném, lesz-e még egy ilyen, a nemzetiségeket érintő jogalkotás.

ELNÖK: Elnézést kérek, erre szakmai választ tudok adni. Ez azt jelenti, hogy bármikor, amikor mondjuk a kulturális törvényt módosítja a kormányzat, és ez érinti a nemzetiségi jogokat, akkor a 33. §-t alkalmazzák rá.

Más kérdésfelvetést nem látok. Először arra a kérdésre, amit Nyakó István képviselő úr felvetett, és a bizottsági előkészítést érinti, hadd mondjam el, hogy minden országos nemzetiségi önkormányzati képviselőnek biztosítva van az állandó belépője, ugyanígy a kisebbségi jogok ombudsmanjának, mondhatnám azt is, hogy sok meghívott van. Amennyiben egy országos nemzetiségi önkormányzati képviselő úgy látja, hogy a bizottság munkáját figyelemmel kísérve nem kíván részt venni, erre senkit nem kötelezhetünk. *(Lendvai Ildikó: Meghívót kapnak?)* Nem, mert állandó belépőjük van, és azért van állandó belépőjük, mert az Emberi jogi bizottság ülései nyilvánosak. *(Lendvai Ildikó: Nekem is van állandó belépőm a Széchenyi Könyvtárba, de ez nem azt jelenti...)*

Bocsánatot kérek, ezt majd külön megvitathatjuk, de azt gondolom, ha valaki valami iránt elkötelezett, a honlap nyilvános, ha az Emberi jogi bizottság munkáját folyamatosan figyelemmel kíséri, már csak azért is, mert azért választották meg, hogy ezt is figyelemmel kísérje, akkor, azt gondolom, szíve, joga, hogy eljön-e vagy nem jön el. Ugyanez vonatkozik a kisebbségi ombudsmanra, mert lehet megsértődni, csak mindaz, ami kiosztásra került, és leírja a folyamatot, hogy milyen konzultációk történtek vele, azt jelenti, hogy mindenről tudott, de ha nem tartja fontosnak, hogy itt megjelenjen, esetleg a véleményét szóban is kifejtse, akkor természetesen a kisebbségi ombudsmannak erre is lehetősége van.

(Jelzésre:) A Házsabály szerint azonban, miután jelentkeztek a kisebbségi önkormányzatok részéről és az ombudsman hivatala részéről is, hogy hozzá kívánnak szólni, ennek következtében mind a kettőről szavaznunk kell, hogy szót kapjanak. Aki egyetért azzal, hogy az ombudsman hivatala részéről hozzászóljanak, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* Ez egyhangú.

Aki egyetért azzal, hogy az Országos Német Önkormányzat részéről hozzászóljanak, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* Egyhangú, és szeretettel köszöntöm Heinek urat. Kérem, mind a két hozzászólónak biztosítsák a mikrofont.

(Jelzésre:) Ügyrendi hozzászólás, Szabó Tímea képviselő asszonyé a szó.

Ügyrendi javaslat

SZABÓ TÍMEA (LMP): Köszönöm. A jövőre nézve javasolni szeretném, holott valóban nyilvánosak az Emberi jogi bizottság ülései, amikor egynapos határidőt ad a bizottság arra, vagy mi is hétfőn este tudjuk meg, hogy szerda reggel tárgyalunk, akkor nem biztos, hogy időben eljut az információ, ami nem az ő hibájuk miatt van, bár lehet, hogy ettől még folyamatosan monitorozzák a bizottság honlapját.

Azt szeretném javasolni, amint azt egyébként megtettük Balog Zoltán államtitkár úr meghallgatása előtt is, hogy kiküldtük a meghívókat az érintetteknek...

ELNÖK: *(Jelzésre:)* Bocsánat, elnézést, most szóltak, hogy a munkatársaim kiküldték a meghívókat, így most súlyosabb a helyzet, hogy kiküldtük a meghívókat, de a választott képviselők...

SZABÓ TÍMEA (LMP): Ez egy másik kérdés, de a jövőre nézve kérem ezt.

ELNÖK: Tehát ugyanúgy kimentek a meghívók. A kisebbségi ombudsman hivatala részéről a hozzászólónak kérem, biztosítsanak egy mikrofont.

Parancsoljon!

DR. MAGICZ ANDRÁS főosztályvezető (Országgyűlési Biztosok Hivatala): Elsőként szeretném megköszönni a lehetőséget, hogy ismertethetem a kisebbségi ombudsman álláspontját ebben a nagyon fontos, nemzetiségi jogi szempontból a legfontosabb kérdéssel kapcsolatban.

A kisebbségi biztos sajnálatát szeretné kifejezni amiatt, hogy személyesen nem tudja önökkel ismertetni a törvényjavaslat kapcsán kialakított véleményét, azonban szeretném elmondani, hogy a rendelkezésére álló rövid idő ellenére soron kívül véleményezte a törvényjavaslatot, az előterjesztő részére mintegy 30 pontban a törvényjavaslat benyújtása előtt megfogalmazta az észrevételeit. Nagyon fontos eredményként értékelhető, hogy ezeknek az észrevételeknek mintegy egyharmadát az előterjesztő osztotta, és a már benyújtott törvényjavaslat részben orvosolja azokat a problémákat, amelyeket az előbb felszólaló országgyűlési képviselők is ismertettek.

Továbbra is vannak azonban nyitva álló kérdések. Ezeket írásban a tisztelt bizottság megkapta, én ezt nem szeretném most ismertetni, hiszen itt most az általános vitára bocsátásról van szó. Egyetlen dolgot szeretnék kiemelni. A kisebbségi biztos azt kérné, hogyha a bizottság egyetért ezekkel az észrevételekkel, akkor a megfelelő módosító indítványokat nyújtsa be, ezek kidolgozásához, előkészítéséhez Kállai Ernő kisebbségi ombudsman és stábjá kész minden szakmai segítséget megadni. Ennek a körülbelül 20 észrevételnek egy része jelentené a törvényszöveg konkrét módosítását.

Azt tapasztaltuk, hogy különböző ellentmondások vannak, erre csak egyetlen példát mondanék. Miközben a törvényjavaslat arról rendelkezik, hogy a kizárólag nemzetiségi feladatot ellátó kulturális intézményfenntartó jogát köteles átadni az országos önkormányzat kérésére a fenntartó, ugyanez a szakasz azt mondja, ha már megtörtént az intézményátvétel, akkor rendelkezni kell arról, hogy a nem nemzetiséghez tartozók részére milyen feladatot fog ellátni az intézmény. Nyilvánvaló, nem lehet egyrésztől feltételként szabni a kizárólagos nemzetiségi feladatellátást, majd a megállapodásban arról rendelkezni, hogy nem nemzetiségi feladatot ugyanez az intézmény hogyan fog ellátni. Ez csak egy rövid ellentmondás volt.

A felvetések másik része a képviselői döntés meghozatalát segítené elő. Politikai jellegű kérdésekről van szó, tehát az országgyűlési biztos nem megoldást javasol, hanem minden olyan szempontot a tisztelt bizottság, illetőleg az Országgyűlés figyelmébe ajánl, amelyek a megalapozott döntéshez szükségesek. Mondanék egy példát. A személyi hatály kiterjesztése kérdésében évek óta egyeztetés zajlott. Az országos kisebbségi önkormányzatok egy része egyértelműen támogatta, hogy nem magyar állampolgárok is tagjai lehessenek a magyarországi nemzetiségeknek, voltak ezzel kapcsolatos ellenvélemények is. A kisebbségi biztos nyilvánvalóan ebben a kérdésben nem tud, nem is akar állást foglalni, hiszen ez egyrészt az Országgyűlés felelőssége, másrészt pedig mindenképpen indokolt figyelembe venni az országos önkormányzatok véleményét. De ha mégis ezen megoldás mellett dönt az Országgyűlés, tehát megtörténik a személyi hatály kibővítése, akkor felhívjuk arra a figyelmet, hogy ez mit jelent a gyakorlatban.

Fontos lenne, hogy a nemzetiségi törvényben biztosított jogok valóban érvényesíthető, a gyakorlatban hatályosuló rendelkezések és ne pusztán deklarációk legyenek. A magyarországi nemzeti etnikai kisebbségi közösségek tagjai eddig komoly önmérsékletet tanúsítottak abban a kérdésben, hogy milyen határok között élnek a jogaikkal. Mondanék egy példát. A közigazgatási hatósági eljárásról szóló törvény évek óta rögzíti a magyarországi nemzetiségek számára azt a jogot, hogy bármilyen kérelmet egy közigazgatási hatósági eljárásban anyanyelven nyújtsanak be, és ha kérik, akkor a közigazgatási hatósági eljárásban hozott döntést, határozatot az ő anyanyelvükre le kell fordítani. Tudomásom szerint a magyarországi nemzetiségek tagjai eddig e jogukkal nem nagyon éltek a gyakorlatban.

A személyi hatály kiterjesztése esetén viszont számolni kell azzal, hogy mindazok a külföldi állampolgárok, anyaországi külföldi állampolgárok, vagy magukat a nemzeti közösségek tagjának valló külföldi állampolgárok, akik Magyarország területén bármilyen hatósági eljárásban ügyfélként fognak részt venni, nyilvánvalóan e jogot a gyakorlatban érvényesíteni fogják. Még egyszer mondom, ez nem probléma, ez nem gond, csak fontos, hogy a képviselők a döntés meghozatala kapcsán minden létező szempontot mérlegeljenek.

Tehát összefoglalva, azt szeretnék kérni a kisebbségi ombudsman nevében, hogy a korábban a bizottság tagjai részére eljuttatott módosító vagy pontosító javaslatokat a bizottság tárgyalja meg, és egyetértése esetén támogassa azokat.

Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen.

Igyekszünk az egész törvényalkotásnál együttműködni a hivatallal és akkor köszöntöm szeretettel Heinek Ottó urat, a Magyarországi Németek Országos Önkormányzata elnökét.

Heinek Ottó elnök (Magyarországi Németek Országos Önkormányzata) hozzászólása

HEINEK OTTÓ elnök (Magyarországi Németek Országos Önkormányzata):
Köszönöm szépen, elnök úr.

Nem is csak e minőségemben vagyok itt, hanem az Országos Kisebbségi Önkormányzatok Szövetsége egyik alelnökeként, és nem tisztem a kollégákat mentegezni, de pillanatnyilag az a helyzet, hogy az OKÖSZ elnökének, Hepp Mihály úrnak éppen Hercegszántón egy európai uniós projektellenőrzésen kell részt vennie. A másik alelnök kollégám vidéken van. Fuzik elnök úrral, a szlovák kollégával ma reggel beszéltem, neki testületi ülése van, úgyhogy nyilvánvalóan nem az érdeklődés hiánya az oka annak, hogy én jöttem el, hanem a rövid határidők, meg egyéb olyan ügyek, amik nem engedik a többieket itt részt venni.

Szeretnék nagyon röviden három általános megjegyzést tenni, és akkor talán egy-két olyan ügyre is felhívni a bizottság figyelmét, ami szerintem kezelhető, és kezelni is kellene. Általánosságban az egyeztetésekről azt szeretném elmondani, hogy több körben tárgyaltunk a kormány képviselőivel: koncepcióról is, szövegjavaslatról is, legutóbb november 14-én, hétfőn, és akkor úgy álltunk fel az egyeztetéstől, hogy voltak olyan ügyek, amelyekben megegyeztünk, de maradt jó néhány vitatott pont, illetve maradt néhány olyan kérdés, amelyre a kormány képviselői azt mondták, hogy még újragondolják. Ehhez képest meglepett bennünket, hogy szombaton benyújtásra került a törvényjavaslat. A javaslat egyébként meglehetősen sok észrevételt, javaslatot átvett a mi anyagainkból, szerintem lényegesen jobb is lett, mint az előző tervezetek.

Két alapvető problémát látok. Az egyik az, hogy mi az egyeztetések folyamán már azt képviseltük, hogy semmiféle indoka nincs annak, az alaptörvény sem igazán indokolja, hogy rohanjunk ezzel a nemzetiségi törvénnyel. Azt javasoltuk, várjuk meg, amíg eldől, hogy hogyan alakul a közoktatási rendszer; eldől, hogy hogyan alakul az önkormányzati rendszer; eldől, hogy hogyan alakul az új egyesületi civil törvény, mert ezeknek nagyon szoros és nagyon sokszálú összefüggései vannak a nemzetiségi jogokat szabályozó törvénnyel is. Az, hogy ezek most párhuzamosan zajlanak, szemmel látható módon koherenzia zavarokhoz vezet a különböző törvényjavaslatok között, de ezek nyilván kezelhetők.

A másik ilyen és részben nyilván ezzel is összefüggő észrevétel, ami általános jellegű, az, hogy borzasztó nehéz lesz ezzel a törvénnyel dolgozni. Ennek a törvényjavaslatnak a hatályba léptető rendelkezései között van olyan, amelyik január 1-jén, van, amelyik március 31-én, van, amelyik szeptember 1-jén, van, amelyik 2013. január 1-jén, van, amelyik 2013. szeptember 1-jén, és van, amelyik a 2014-es önkormányzati választások napján lép hatályba. Ehhez járul összesen 10 oldalon átmeneti rendelkezés és 18 oldalon módosító rendelkezés, borzasztó nehéz lesz vele dolgozni és bánni részleteiben.

Néhány kardinális ügy. Az egyik részben már itt is elhangzott, ez a népszámlálási adatok felhasználhatósága vagy nem felhasználhatósága. Nekünk is az az álláspontunk, hogy a népszámlálási adatok nemzetiségi választásokhoz, nemzetiségi civil szervezetek, kisebbségi önkormányzatok támogatásához nem igazán alkalmasak, mert a tapasztalatok a népszámlálással olyanok, amilyenek. Képviselő asszony említette a saját példáját, nagyon sok ilyen példát hallottunk máshonnan is. A népszámlálás nemzetiségi kérdései nem kötelezően megválaszolható kérdések. 2001-ben azt láttuk, hogy többen voltak az erre a kérdésre nem válaszolók, mint a ma magukat valamely nemzetiséghez tartozónak mondók összesen. Azon kívül népszámlálás 10 évente van, de 10 év alatt rendkívül sok minden változik, alacsony létszámoknál adott esetben egy-egy költözés is megváltoztathatja a népszámlálási képet.

A másik ilyen probléma az, és ezt részben az ombudsman úr munkatársa is említette, de elhangzott már mástól is, a nemzetiségi választói névjegyzék. Tehát mi támogatjuk és magunk szorgalmaztuk azt, hogy legyen egy nyilvános névjegyzék, legyen egy olyan

névjegyzék, ami alapján valóban megszüntethető az az elég fura állapot, hogy az ember, amikor kampányol, nem tudja, hogy kik a választói, de utána sem, amikor képviselné őket, tehát üdvözljük, hogy ez a névjegyzék nyilvános.

Arra azonban felhívnám a figyelmet, hogy a javaslat az én olvasatomban pillanatnyilag ezt a névjegyzékügyet nagyon kidolgozatlanul kezeli. Még az sem biztos, hogy ez választói névjegyzék. Még az sem egyértelmű nekem, hogy ez jegyzék vagy névjegyzék, hogy ez hogyan lesz vezetve, miként, úgyhogy ezt szerintem érdemesebb lenne ebben a törvényben is, miután ez az a törvény, amely a nemzetiségek alapvető jogait szabályozza, pontosítani, részletesebben kidolgozni.

Végezetül szeretném felhívni a figyelmet arra, hogy itt a kulturális intézmények és a köznevelési vagy közoktatási intézmények fenntartásával, átvételével kapcsolatban van olyan probléma, ami eléggé meg tudja nehezíteni a működésüket. Az egyik ilyen javaslat, és ezt kértük, hogy pontosítsák, hogyha a kisebbségi önkormányzat fenntartásból vesz át egy ilyen intézményt, ha egy ilyen generális átszervezési tálalmat tartalmaz, ez mindenféle racionalizálást lehetetlenné tesz. Nyilvánvaló, van abban ráció, hogy valamifajta átszervezési fék bekerüljön a tervzetbe, nehogy azután meg lehessen szüntetni, fel lehessen számolni intézményeket, de általánosan az átszervezési tilalom alkalmazása nem teszi lehetővé, hogy racionálisan lehessen egy-egy intézményt átalakítani.

A másik ilyen, amire szeretném felhívni a figyelmet, mert azt gondolom, ez egy kicsit a szegregáció meg a kirekesztés irányába vezet. Tudom, hogy az ombudsman javaslatára került be, de szerintem nem jó, hogy a törvényjavaslat 28. §-ában egy olyan rendelkezés szerepel, amely a nemzetiségi oktatási intézmények, illetve a nemzetiségi program szerint tanító iskolák, illetve óvodák esetében gyakorlatilag ezekből a programokból kizárná a nem nemzetiségi gyerekeket. Ez egy teljesen életszerűtlen helyzet a kistélepléseken, ahol egy osztály van, nem tud a fenntartó kettőt létesíteni, mert nincs annyi gyerek, nincs annyi pénz, ráadásul az Európa Tanács Regionális és Kisebbségi Nyelvek Európai Chartája kifejezetten azt szorgalmazza, ezt a magyar kormány is vállalta, hogy a többségi nemzet tagjai számára is lehetőséget kell biztosítani arra, hogy az adott nemzetiség nyelvét, kultúráját és a többit elsajátítsák. Bízom benne, hogy ez módosítóval kezelhető, mert azt hiszem, nagyon rosszat tennénk a kistéleplések óvodáival, iskoláival, ha ilyen irányba mozdulna el a törvény, arról nem is beszélve, hogy valóban egyfajta szegregációhoz vezetne.

Köszönöm szépen, én ennyit szerettem volna hozzáfűzni, és ezt részletesen még a mai napon írásban is el fogjuk juttatni.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Államtikár úré a szó.

Válaszadás

DR. LATORCAI CSABA helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Köszönöm szépen.

Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselő Hölgyek, Urak! Azt hiszem, itt a Heinek elnök úr által utoljára felvetettek jól mutatják azt, hogy nehéz egy olyan törvényjavaslatot előállítani, amellyel mind a 13 magyarországi nemzetiség, azok vezetői és még a kisebbségi ombudsman is egyetért, tehát ez nagyon nehéz munka volt. Ugyanakkor igyekeztünk egy olyan törvényjavaslatot előkészíteni, amely lehetőség szerint minden lényegi kérdésre választ ad, de természetesen viták továbbra is lesznek.

Rátérve a konkrét kérdésekre. Lendvai képviselő asszony utolsó kérdésére elnök úr megadta a választ (*Lendvai Ildikó: Igen, köszönöm.*), ami pedig a szegregáció, nem szegregáció kérdését illeti, ugyanúgy, ahogyan a kulturális dimenzióban ez előkerült, jelen pillanatban két törvényt, a nemzetiségi törvényt és a köznevelési törvényt, illetve a jelen pillanatban hatályos közoktatási törvényt együtt kell tekinteni. Mind a hatályos közoktatási

törvény, mind pedig a köznevelési törvény kimondja a szegregáció tilalmát, értelemszerűen a nemzetiségi közoktatási, köznevelési intézmények tekintetében is a szakmai garanciális elemek a köznevelési, közoktatási törvény szerint vonatkoznak ezekre az intézményekre is, tehát ez biztosít garanciát arra, hogy az a probléma, amit a képviselő asszony felvetett, ne történhessék meg, tehát ne váljon negatív esetté, hogy a nemzetiségi oktatással, a nemzetiségi közneveléssel voltaképpen szegregáció történik.

Szabó Tímea képviselő asszony kérdésére: nem szeretnék a napokba belemenni. A törvényjavaslat a múlt hét végén került benyújtásra, azóta nem másfél nap telt el. (*Szabó Tímea: Bocsanat, hétfőn még nem volt irományszáma!*) A törvényjavaslat szombaton olvasható volt az Országgyűlés honlapján.

Ami pedig a kisebbségi biztos észrevételeit illeti, említették, hogy másfél nap állt rendelkezésre. Az észrevételezésre a konkrét, érdemi válasz 8 napot követően érkezett meg a tárcához, és ahogyan a biztos úr képviselője is elmondta, a 8 nap múltán beérkezett észrevételek nagy részét bedolgoztuk, ebből is látszik, hogy igenis, figyelembe vettük mindezeket az észrevételeket.

A társadalmi egyeztetésre visszatérnék, mert 2010 augusztusában indítottuk a folyamatot egy társadalmi egyeztetéssel és felhívással, amelyre több mint száz nemzetiségi civil szervezet küldte el az észrevételeit és a javaslatait, és erre vonatkozóan készült el a koncepció. Ezt követően több körben egyeztettünk, ahogyan Heinek Ottó elnök úr is elmondta. Az országos önkormányzatokkal munkacsoportokat alkottunk, a normaszövegjavaslatról négyszer egyeztettünk, tehát nagyon szépen kérek mindenkit, ne mondják azt, hogy nem történt társadalmi egyeztetés a törvényjavaslattal kapcsolatban.

Ami pedig az identitásválasztás, identitásmegvallás kérdését illeti, elég a preambulumra hivatkozni, ott is végbemegy a terminológiai váltás, nem identitásválasztásról beszélünk, hanem identitásvállalásról. Most itt, az előbb néztem, minden valamely nemzetiséghez tartozó magyar állampolgárnak joga van önazonossága szabad megvallásához és megőrzéséhez. Tehát nem a megválasztásához, ez valóban probléma volt a jelenleg hatályos nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól szóló törvényben, itt már a megvallás szabadságáról rendelkezik a törvényjavaslat.

Egyébként, ami a nemzetiségi hovatartozás további esetleges szűkítését illeti, a képviselő asszony említette a nemzetiségi ombudsman és az adatvédelmi biztos közös, néhány évvel ezelőtti felhívását, megfogalmazását. Az elvvel messzemenően egyetértünk, ugyanakkor, amikor ezt megpróbáltuk lekodifikálni és ennek az eljárását kialakítani, akkor derült ki, hogy olyan választójogi szabályokat kell hozzá megalkotni, ami magát a választási rendszert teszi olyan bonyolulttá, ami nem kívánatos. Abban a rendszerben a konkrét kivitelezése során azzal a problémával kell esetleg szembesülni, és azt kell kezelni, hogy maguk a jelölő szervezetek rendelkeznének valamifajta vétőjoggal a tekintetben, hogy ki tartozik az adott nemzetiséghez, ki nem tartozik az adott nemzetiséghez, és könnyen előfordulhat, hogy maga az érdemi választási kérdés már a névjegyzékbe való felvételnél eldőlt a többség elve alapján. Tehát nem lehet ilyen garanciát biztosítani, hogy kizárólag objektív szempontok szerint történik, de megvizsgáltuk a nemzetiségi ombudsman és az adatvédelmi biztos ez irányú ajánlását, ezért fordulunk egy viszonylagosan biztosnak tekinthető, viszonylagosan az adatokat jól tükröző adathoz, mintegy nulladik előfeltételhez a nemzetiségi választások során, mint amit a népszámlálási adatok biztosítanak.

Ahogyan említettem, a képviselő asszony is mondta, nemcsak a választójogosultak vallják meg, nemcsak az ő tekintetükben történik meg a népszámlálás, tehát szélesebb körből kell meríteni azt a 30 főt, amit egyébként utána majd a választói névjegyzékkel biztosítani kell. Itt hivatkoznék Kállai ombudsman úr felhívására, aki, amikor vizsgálta az előző kisebbségi önkormányzati választások eredményét, ő maga hivatkozott az előző népszámlálási adatokra, és mondta azt, hogy ott, ahol senki nem vallotta magát az előző

népszámlálás során az adott nemzetiséghez tartozónak például Borsod-Abaúj-Zemplén megyében – ezzel Nyakó képviselő úr is tisztában van, a felszólalásában ezt említette –, akkor ott miért alakul? Anélkül, hogy most a személyes adatokkal kapcsolatban nyilatkoznék, az azért valóban furcsa, hogyan alakul meg Borsod megyében a román nemzetiségi önkormányzat. Az teljesen érthető, hogy Hajdú-Bihar megyében vagy Békés megyében alakul, de sem az etnográfusok, sem a szociológusok nem ismertek eddig Borsod megyében román közösséget, és azokban a településekben 2001-ben valóban senki nem vallotta magát románnak, ez tehát egyértelmű. Ha egy ilyen viszonylag tágabb előfeltételt biztosítunk, akkor legalább a legégetőbb és a legsúlyosabb visszaéléseket tudjuk megelőzni.

Nyakó képviselő úr, nem tudom, ragaszkodik-e hozzá, hogy tételesen végigmenjek a kérdéseim, mert azt vettem észre, hogy az ombudsman úr felvetéseit említette, és azok jó része rendezésre került.

Az egyetértési joggal, véleményezési joggal kapcsolatban az Alkotmánybíróság kimondta, hogy a jogalkotás tekintetében itt önmagában a nem jogalkotónak nem lehet egyetértési jogot biztosítani, ez fájdalom, de tudomásul kell venni. Ennek az átvezetése az új jogalkotási törvénybe tavaly már megtörtént, ezen felül az egyetértési jog elvétele, megszüntetése nem történt meg, tehát ott, ahol eddig megvolt, és nem jogalkotási, tehát rendeletalkotásnál történő egyetértési jog volt, ott az a továbbiakban mind meg is marad.

Röviden ennyit, és természetesen, ha újabb kérdések vannak, akkor folytathatjuk a vitát.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Újabb kör, újabb kérdés, Lendvai Ildikó.

LENDVAI ILDIKÓ (MSZP): Nem tudom, hogy kérdés-e, ezért nem az első körben tettem fel, kérdő mondatban is meg tudom fogalmazni, de a kényelem szempontjából inkább kijelentő mondatban mondom, és majd reagál rá az államtitkár úr.

Őszintén szólva sem erkölcsileg, sem jogilag nem tartom tarthatónak, hogy a nemzetiségi önkormányzatok tagjaival szemben szigorúbb követelményeket állítsunk, mint saját magunkkal, parlamenti képviselőkkel szemben, márpedig ez a törvényjavaslat ezt teszi. Bevezeti azt az intézményt – nem az intézménnyel van a baj –, hogy méltatlanság esetén megszűnik a nemzetiségi önkormányzati tag mandátuma, illetve megszünteti az ő önkormányzata. Ez bizonyos esetekben jogos, de itt olyan követelmény van, amit nekem, parlamenti képviselőként nem kell teljesítenem, például ne legyen 60 napon túli köztartozásom.

Most hogyan van ez? Én el tudok fogadni egy ilyen országot, de tőlem még soha nem kérték azt, amit itt a nemzetiségi önkormányzati képviselőtől kérnek, miszerint legyen az adózás rendjéről szóló törvényben meghatározottak szerint papírja arról, hogy szerepel a köztartozásmentes adózási bázisban. Nekem nem kell ilyet leadni, államtitkár úr. Ugyanez érvényes a névjegyzékre is, amit Szabó Tímea képviselő asszony említett. A névjegyzék kérdése, legyen az nemzetiségi névjegyzék vagy bármilyen más névjegyzék, az választási eljárási kérdés, tehát a választási eljárási törvényben lesz kibontva a névjegyzék vezetésének a kérdése is, és ebben ez már egyúttal választ ad arra is, hogy a névjegyzéket tehát a választási szervek, a választási irodák fogják vezetni, és úgy gondolom, ezzel is biztosítható a hitelesség.

Nagyon szépen köszönöm.

Szavazás

ELNÖK: Köszönöm szépen.

Ezek után, mivel több kérdés, észrevétel nincs, kérdezem: ki tartja általános vitára alkalmasnak a törvényjavaslatot? (*Szavazás.*) 16 igen szavazat. Ki nem tartja alkalmasnak?

(Szavazás.) 3 nem szavazat. Köszönöm szépen. A bizottság a törvényjavaslatot általános vitára alkalmasnak tartja.

A többségi előadót a többség majd megnevezi, a kisebbségi előadó? *(Jelzésre:)* Nyakó István képviselő úr lesz a kisebbségi előadó, a többségi véleményt pedig Berényi László képviselő úr ismerteti.

Köszönöm szépen, ezzel a napirendi pontot lezárom.

ELNÖK: Nyakó István, Szabó Timea, Gulyás Gergely.

Gulyás Gergely válaszolni szeretne.

DR. GULYÁS GERGELY (Fidesz): Csak azért, hogy a diskurzus folytatódhasson. Nem biztos, hogy szó szerint azonos a megfogalmazás, de a képviselők jogállásáról szóló törvény, ha jól emlékszem a 17. paragrafus, azonos feltételt támaszt, tehát 60 napon túli köztartozás képviselő esetén sem lehetséges. Meg kell nézni, ha a megfogalmazás nem ugyanaz, akkor ...

LENDVAI ILDIKÓ (MSZP): Nekünk nem kell igazolni ilyet, lehet, hogy benne van, de nekünk nem kell.

ELNÖK: Akkor módosítani kell azt a törvényt.

LENDVAI ILDIKÓ (MSZP): Én abban is benne vagyok, de legyen egyforma.

ELNÖK: Rendben.

DR. GULYÁS GERGELY (Fidesz): Én is benne vagyok az egységes megfogalmazásban, de az elvárás tényszerűen ugyanez. *(Lendvai Ildikó: Az egy másik kérdés.)*

ELNÖK: Köszönöm. Tehát úgy látom, hogy Szabó Timea, Nyakó István szeretne szólni. Udvariassági sorrendben Szabó Timea, Nyakó István.

SZABÓ TIMEA (LMP): Köszönöm. Én akkor visszatérnék most megint az első ponthoz, ez a választás, vállalás, önbevallás versus, a közösség általi elismerés.

Valóban van egy különbség a választás és a vállalás között. Ez azonban továbbra sem jelent semmilyen garanciát, továbbra sincsen objektív szempontrendszere ennek a kérdésnek. Itt az a kérdés, hogy ez az egyéni nyilatkozat, hogy valaki egy közösséghez tartozónak vallja magát, és az, hogy egy közösség elismeri-e azt az egyént ennek a tagjának. Nekem ezzel az a bajom, hogy én értem, hogy kodifikációs szempontból ez nehéz volt, csak így ez az új törvény egy előre meghatározott tartalom nélkül bianco felhatalmazást ad a választási eljárás szabályainak a kialakítására, holott ugye kellene a nemzetiséghez tartozás megítélésének egy objektív szempontrendszer szabni.

Akkor az lenne az én kérdésem, nem tudom, hogy önök kompetensek-e ebben, de akkor ezek szerint a választási törvény tartalmazni fogja erre vonatkozóan, ha már, ugye, kapott egy bianco csekket erre vonatkozóan a választási törvény. Nem akarok ezen annyira rugózni, de úgy gondolom, hogy sajnos nem fogjuk elkerülni azt a problémát, amit ez a törvény szeretett volna kiküszöbölni.

ELNÖK: Köszönöm szépen.

Nyakó István következik.

NYAKÓ ISTVÁN (MSZP): Igen. Csak szeretném megnyugtatni Lendvai képviselőtársamat, de mindenkit, hogy nem kell ehhez semmilyen papírt benyújtani az adótorozásról. Ugyanis ezt az állam egy törvényjavaslat szerint, a rendvédelmi törvényekkel kapcsolatos javaslat szerint majd a Nemzeti Információs és Bűnügyi Elemző Központ fogja tudni, és természetesen, mivel állam alá rendelt szerv, az állam mindent fog tudni. Azt is, hogy milyen útiokmányai vannak a képviselőknek, a lakcímnnyilvántartóval össze lesznek kötve, a Nemzeti Adó- és Vámhivatallal össze lesznek kötve, szóval egy szép nagy történet, és nem kell bűncselekményt elkövetnie senkinek ahhoz, hogy két évig ezeket az adatokat tárolják is, de ezt majd hétfőn megbeszéljük.

Ami mégis érdekes, ami megint csak a felelősségi körre egy kicsit olyan kollektív felelősséget állapít meg, legalábbis eltér a hagyományostól, mondjuk egy helyi önkormányzattól vagy magától az országgyűlési képviselőtől, azt mondja a törvényjavaslat, hogy a nemzeti önkormányzati vagyon jogellenes felhasználása esetén a volt elnököt, elnökhelyettest, képviselőtestületi tagokat egyetemes felelősség terheli szavazatukért, kivéve, ha nem szavaztak ellene. Ezt sem látom, hogy mondjuk a Magyar Köztársaság Országgyűlésére vagy adott esetben egy önkormányzatra így meg lenne állapítva, pláne úgy, hogy egyébként hoz valaki egy döntést, és egyébként a döntés végrehajtása során történhetnek természetesen szabálysértések, amit a döntés pillanatában egy önkormányzati képviselő, elnök, elnökhelyettes adott esetben nem tudhat, tehát csak fokoznám és folytatnám azt, amit Lendvai Ildikó képviselőtársam felvetett, hogy ez bizony problémás.

Visszatérve még egy hang erejéig. Én megértem a tárcát, és istenigazából ez költői kérdés volt, hogy mennyiben befolyásolja majd a helyi kisebbségi nemzetiségű önkormányzatok működését, ha egyébként azon a településen nem működik már önkormányzat, hiszen nem tudhatjuk, hogy hány fős lesz ez a limit. Ezzel kapcsolatban nincs semmiféle fajta tudásunk, nem is önöktől várom a választ, de természetesen a parlamenti vitában ezt a törvényjavaslattal szemben mindenféleképpen fel fogjuk hozni már csak azért is, mert egyetértünk a kisebbségi törvény, mivel rengeteg más kapcsolódó törvényt érint, például az önkormányzati törvényt, talán várható volt még.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen.

Mivel más kérdés, észrevétel nem lévén, mielőtt átadnám a szót Gulyás Gergelynek, két észrevételt szeretnék tenni nagyon röviden.

Nem tudok olyat, ezen az első törvényalkotásnál hónapokat töltöttünk azzal, hogy egy nemzetiséghez való tartozás hogyan határozható meg. Olyan megoldást választottunk, ami korrekt és tisztességes, viszont a visszaélés lehetőségére nagyon széles kaput nyitott. Már akkor a törvényalkotásnál világos volt a törvényalkotás célja, a nemzetiségi kulturális és a nemzetiségi önazonosság. A kulturális önkormányzat megalakítása nem volt célja a törvényalkotónak, hogy a politikai kérdéseket, vagy akár a választójogi kérdéseket abban a törvényben lerendezze. Azonban, ha az a gyakorlat, akkor felteszem a kérdést, amit az előbb is elmondtak, hogy egy adott településen senki nem vallja magát egy adott nemzetiséghez tartozónak, és miután anonim a bevallás, semmifajta kockázati tényező nincs, kockázattal nem jár, nagyon furcsa, hogy amikor önkormányzati pozíció megszerzéséről van szó, akkor egyugyanazon településen, ahol egy sem tartja magát egy adott nemzetiséghez tartozónak, jelentkeznek.

Ha valaki úgy gondolja, hogy ezt a gyakorlatot tovább lehet csinálni, és ebben az országban lehet ezért olyan hangulatot teremteni, ami nem kívánatos sem a társadalmi béke, sem a nemzetiségek oldaláról, akkor természetesen vallhatja azt, hogy ezen nem kell változtatni. De megmondom, nem hiszem, hogy jobb megközelítési módszer ebben a

kérdésben lehetséges, én azt gondolom, hogy aki viszont ennél jobb megoldást tud, akkor természetesen a módosító indítványát figyelemmel fogjuk kísérni, mégpedig az önkormányzattal meghatározva, mivel az önkormányzati törvényt a képviselőtársam megnézi – ugye ez még nem törvény, beterjesztés –, beterjesztésre megnézi, és ahol nem működnek hivatalok, ott majd biztosítani kell a működést. Ha mégis az a helyzet előfordul – és azt gondolom, hogy ezt egyértelművé kell tenni –, hogy egy adott településen kisebbségi önkormányzat létrejöhet a jelen hatályos törvény alapján, azonban a hivatal azon a településen nem működik, akkor a kormányhivatalnak lesz a joga és felelőssége, hogy a működtetést biztosítsa a kisebbségi önkormányzat részére.

Államtitkár úré a szó.

Dr. Latorcai Csaba helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium) válasza

DR. LATORCAI CSABA helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Köszönöm szépen.

Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Lendvai képviselő asszony a méltatlanságot hozta elő kifogásként. Az, hogy a méltatlanság itt szerepel, vagy ugye Nyakó képviselő úr a felelősségi szabályokra hivatkozott, ez is mutatja azt, hogy együtt haladunk és együtt dolgozunk, ha más törvényekkel is, ugyanezek a szabályok szóról szóra az Országgyűlés által tárgyalt Ötv.-ben, az önkormányzati törvényben is benne vannak. Tehát ugyanazokat a szabályokat vettük át, és a terminológia is ugyanaz, és szeretném jelezni, hogy messzemenően figyeljük előterjesztőként az egyes törvényeket folyamatosan, hogy az elfogadott törvények is folyamatosan ugyanazt a terminológiát alkalmazzák.

Ugyanez érvényes a névjegyzékre is, amit Szabó Tímea képviselő asszony említett. A névjegyzék kérdése, legyen az nemzetiségi névjegyzék, de bármilyen más névjegyzék, az választási eljárási kérdés, tehát a választási eljárási törvényben lesz kibontva a névjegyzék vezetésének a kérdése is, és akkor ebben ez már egyúttal választ ad arra is, hogy a névjegyzéket a választási szervek, tehát a választási irodák fogják vezetni. Úgy gondolom, a hitelesség ezzel is biztosítható.

Nagyon szépen köszönöm.

Szavazás

ELNÖK: Köszönöm szépen.

Ezek után, mivel több kérdés, észrevétel nincs, ki tartja általános vitára alkalmasnak a törvényjavaslatot? *(Szavazás.)* 16 igen. Ki nem tartja alkalmasnak? *(Szavazás.)* 3 nem. Köszönöm szépen. A bizottság a törvényjavaslatot általános vitára alkalmasnak tartotta.

Az előadót a többség megnevezi, a kisebbségi előadó Nyakó István képviselő úr lesz. *(Jelzésre:)* Berényi László jelentkezik, a többségi vélemény előadója Berényi László lesz.

Az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló törvényjavaslat (T/4866. szám) (Kapcsolódó módosító javaslatok megvitatása) (Első helyen kijelölt bizottságként)

A következő napirendi pontunkhoz úgyszintén az államtitkár úr marad. Az egyesülési jogról szóló törvényjavaslat módosító indítványait tárgyaljuk. Kérem a munkatársamat, hogy a kiküldött anyaghoz képest ismertesse, hol történtek nyomdai vagy más hibák, és ezek lényegét ismertesse, hogy átvezethessük a jegyzéken.

DR. ARCZT ILONA főtanácsadó: Külön ki van osztva két módosító javaslat, az egyik Kővári képviselő úré, a másik Lukács Tamás elnök úré, ezek már nem tudtak bekerülni az ajánlásba, mert ma reggel 8 óráig lehetett beadni. Mi tegnap már átfaxoltuk, de addigra az

ajánlást kiadták. Ez a 147. és a 148. sorszámom külön ki van osztva. És mint első helyen kijelölt bizottság, két helyen fel van tüntetve, a 62/1-nél és a 63/1-nél, hogy ezeknél a módosító indítványoknál a házszabályszerűségről is ennek a bizottságnak külön kell döntenie, mert a Berényi képviselő úr által benyújtott két módosító javaslat, itt a keretben szerepel, hogy szó szerint megegyezik egy másik módosító javaslattal, és a bizottságnak kell döntenie arról, hogy házszabályszerűnek tartja-e. Az Alkotmányügyi bizottságnak volt egy állásfoglalása a szó szerinti megegyezésről.

Még egy helyen szerepel ilyen, erről viszont a jogász szólt, ezért emeltem ki. A 158/1-nél ez nincs feltüntetve az ajánlásban, tehát erről is külön kell szavazni. Ezt is Berényi László képviselő úr adta be, és ez a módosító indítvány szó szerint megegyezik az alapajánlásban szereplő 158. ponttal, amely Lukács Tamás elnök úr 194. számú módosító javaslata.

Még egy van, Berényi úrnak van egy olyan javaslata, ez a 148/1. számú, amely az esetleges elfogadása esetén pontosításra szorulna. Miután ma tárgyaljuk utoljára első helyen kijelölt bizottságként, erre is ma lenne lehetőség, mert a támogatott sor akkor nem kerülhet kiadásra.

Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm, ez mindenki számára követhető volt.
Berényi képviselő úré a szó.

BERÉNYI LÁSZLÓ (Fidesz): Ezen passzusokat visszavonom.

ELNÖK: Tehát ezen passzusok visszavonva, rendben van, de kérem, akkor vonja majd vissza, ha odaértünk. Tehát kezdünk.

8/1., Szabó Tímea. Államtitkár úr?

DR. LATORCAI CSABA helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Tárcaálláspontot tudok mondani. A tárca nem támogatja.

ELNÖK: Kérdés, észrevétel van-e? Nincs. Ki az, aki támogatja? *(Szavazás.)* 2 igen, 16 nem. A bizottság nem támogatja. (A bizottság 1/3-a sem támogatja.)

8/2.

DR. LATORCAI CSABA helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): A tárca támogatja.

ELNÖK: A tárca támogatja. Ki az, aki támogatja? *(Szavazás.)* 16 igen. Ki nem támogatja? *(Szavazás.)* 0 nem. Ki tartózkodik? 2 tartózkodás. (A bizottság támogatja.)

8/3.

DR. LATORCAI CSABA helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): A tárca támogatja.

ELNÖK: A tárca támogatja. Ki az, aki támogatja? *(Szavazás.)* 16 igen. Egyhangú, a bizottság támogatja.

17/1.

DR. LATORCAI CSABA helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): A tárca támogatja.

ELNÖK: A tárca támogatja. Ki az, aki támogatja? *(Szavazás.)* 16 igen. Egyhangú, a bizottság támogatja.

19.1.

DR. LATORCAI CSABA helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): A tárca támogatja.

ELNÖK: A tárca támogatja. Ki az, aki támogatja? *(Szavazás.)* 16 igen. A bizottság támogatja.

23/1.

DR. LATORCAI CSABA helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): A tárca támogatja.

ELNÖK: A tárca támogatja. Ki az, aki támogatja? *(Szavazás.)* 16 igen. A bizottság támogatja.

26/1.

DR. LATORCAI CSABA helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): A tárca nem támogatja.

ELNÖK: A tárca nem támogatja. Ki az, aki támogatja? *(Szavazás.)* 2 igen, 16 nem, 2 tartózkodás. A bizottság nem támogatja. (1/3-a sem támogatja.)

26/2.

DR. LATORCAI CSABA helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): A tárca támogatja.

ELNÖK: A tárca támogatja. Ki az, aki támogatja? *(Szavazás.)* 14 igen, 4 tartózkodás. A bizottság támogatja.

27/1.

DR. LATORCAI CSABA helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): A tárca támogatja.

ELNÖK: A tárca támogatja. Ki az, aki támogatja? *(Szavazás.)* 18 igen. Egyhangú.

27/2.

DR. LATORCAI CSABA helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): A tárca támogatja.

ELNÖK: A tárca támogatja. Ki az, aki támogatja? 18 igen. *(Szavazás.)* Egyhangú.

Bocsánat, már támogattuk, de kérdésem van. A bírósági törvény hatályba lépésével, és ennek a törvénynek a hatályba lépésével összhangban van-e, mert utána lehet törvényszékről beszélni.

DR. LATORCAI CSABA helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Igen, így van.

ELNÖK: Köszönöm, megnyugtatót.

33/1.

DR. LATORCAI CSABA helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): A tárca támogatja.

ELNÖK: A tárca támogatja. Ki az, aki támogatja? *(Szavazás.)* 18 igen. Egyhangú.
40/1.

DR. LATORCAI CSABA helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): A tárca támogatja.

ELNÖK: A tárca támogatja. Ki az, aki támogatja? *(Szavazás.)* 18 igen. Egyhangú.
48/1.

DR. LATORCAI CSABA helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): A tárca támogatja.

ELNÖK: A tárca támogatja. Ki az, aki támogatja? *(Szavazás.)* 14 igen, 0 nem, 4 tartózkodás. A bizottság támogatja.
49/1.

DR. LATORCAI CSABA helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): A tárca támogatja.

ELNÖK: A tárca támogatja. Ki az, aki támogatja? *(Szavazás.)* 18 igen. Egyhangú.
51/1.

DR. LATORCAI CSABA helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): A tárca támogatja.

ELNÖK: A tárca támogatja. Ki az, aki támogatja? *(Szavazás.)* 18 igen. Egyhangú.
53/1.

DR. LATORCAI CSABA helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): A tárca támogatja.

ELNÖK: A tárca támogatja. Ki az, aki támogatja? *(Szavazás.)* 18 igen. Egyhangú.
56/1.

DR. LATORCAI CSABA helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): A tárca támogatja.

ELNÖK: A tárca támogatja. Ki az, aki támogatja? *(Szavazás.)* 18 igen. Egyhangú.
57/1.

DR. LATORCAI CSABA helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): A tárca támogatja.

ELNÖK: A tárca támogatja. Ki az, aki támogatja? *(Szavazás.)* 18 igen. Egyhangú.
57/2.

DR. LATORCAI CSABA helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): A tárca támogatja.

ELNÖK: A tárca támogatja. Ki az, aki támogatja? (Szavazás.) 18 igen. Egyhangú.
61/1.

DR. LATORCAI CSABA helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): A tárca támogatja.

ELNÖK: A tárca támogatja. Ki az, aki támogatja? (Szavazás.) 18 igen. Egyhangú.
Most elértük a 62/1. módosító javaslatához.

BERÉNYI LÁSZLÓ (Fidesz): Visszavontam.

ELNÖK: A visszavonás előtt egyet tisztázni kell. Amivel egyezik, az megkapta-e azt a többséget, hogy szavazni lehet róla a plenáris ülésen? Ha nem kapta meg, akkor lehet, hogy fenn kell tartani. (Dr. Arczt Ilona: A kormány egyetértett, az összes bizottság támogatta.) Tehát a jegyzőkönyv számára rögzítjük, hogy Berényi László képviselő úr ezt visszavonta.

A 63/1. számúval szerintem ugyanez a helyzet.

DR. LATORCAI CSABA helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Az szerintem nem került támogatásra.

ELNÖK: Indokolást kérünk.

DR. LATORCAI CSABA helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Tekintettel arra, hogy jelen pillanatban a közhiteles nyilvántartás elektronikai előkészítése az Országos Igazságszolgáltatási Tanács hivatalában zajlik, amelynek jogutódja az Országos Bírói Hivatal lesz, amennyiben további változás nem áll fenn, akkor maga a nyilvántartó, a törvény által közhiteles nyilvántartást vezető szerv nem a bíróság, hanem az Országos Bírói Hivatal lesz, ami nem minősül bíróságnak, tehát ezért nevezzük nyilvántartást vezető szervnek.

Erre vonatkozóan azt azért jelezném, hogy a bíróságokon belül zajlik jelen pillanatban még egy vita, hogy a közhiteles nyilvántartás az mi lesz, amit központilag elektronikusan vezet jelen pillanatban az OIT, később OBH, vagy pedig az csak egy megjelenítő eszköz-e a megyei bíróságoknál, illetve jövőben törvényszékeknél lévő nyilvántartásoknak. Tehát, amíg ez nincsen így lezárva ez a bíróságon belül zajló vita, ezért azt gondoljuk megnyugtatónak a törvény tekintetében, ha ez továbbra is úgy szerepel, hogy nyilvántartást vezető szerv.

ELNÖK: Berényi képviselő úr visszavonta.
Ezt követően következik a 66/1. Kóvári János javaslata.

DR. LATORCAI CSABA helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): A tárca támogatja.

ELNÖK: Támogatja. Ki az, aki támogatja? (Szavazás.) 18 igen. Egyhangú.
70/1.

DR. LATORCAI CSABA helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): A tárca támogatja.

ELNÖK: Támogatja. Ki az, aki támogatja? *(Szavazás.)* 14 igen. Tartózkodott? *(Szavazás.)* 2. (A bizottság támogatja.)
76/1.

DR. LATORCAI CSABA helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): A tárca nem támogatja.

ELNÖK: Ki az, aki támogatja? *(Szavazás.)* 8 igen. Aki nem támogatja? 0 nem. Tartózkodott? *(Szavazás.)* 8 tartózkodás, ez azt jelenti, hogy az egyharmadot megkapta, viszont nincs többség.
79/1.

DR. LATORCAI CSABA helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Ezt a tárca támogatja.

ELNÖK: Igen. Ki az, aki támogatja? *(Szavazás.)* 18 igen. Egyhangú.
88/1.

DR. LATORCAI CSABA helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): A tárca támogatja.

ELNÖK: Ki az, aki támogatja? *(Szavazás.)* 18 igen. Egyhangú.
88/2.

DR. LATORCAI CSABA helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Ezt a tárca nem támogatja.

ELNÖK: Ki az, aki támogatja? *(Szavazás.)* Nincs ilyen. Ki az, aki nem támogatja? *(Szavazás.)* 14. Tartózkodott? *(Szavazás.)* 2. (A bizottság 1/3-a sem támogatja.)
95/1.

DR. LATORCAI CSABA helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): A tárca nem támogatja.

ELNÖK: A tárca nem támogatja. Ki az, aki támogatja? *(Szavazás.)* 2 igen. Nem támogatja? *(Szavazás.)* 14 nem. (A bizottság 1/3-a sem támogatja.)
96/1.

DR. LATORCAI CSABA helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): A tárca nem támogatja.

ELNÖK: Ki az, aki támogatja? *(Szavazás.)* 2 igen. Nem támogatja? *(Szavazás.)* 14 nem. (A bizottság 1/3-a sem támogatja.)
117/1.

DR. LATORCAI CSABA helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): A tárca támogatja.

ELNÖK: A tárca támogatja. Aki támogatja? *(Szavazás.)* 16 igen. Egyhangú.
139/1.

DR. LATORCAI CSABA helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): A tárca támogatja.

ELNÖK: Támogatja. Ki az, aki támogatja? *(Szavazás.)* 14 igen. Aki nem támogatja? Ilyen nincs. Tartózkodik? *(Szavazás.)* 2 nem.

Elérkeztünk a 148/1-hez. *(Berényi László: Megbeszéltük, hogy visszavonom.)* Meg sem szólalok, a 148/1-est visszavonta Berényi képviselő úr.

153/1-esnél tartunk.

DR. LATORCAI CSABA helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): A tárca támogatja.

ELNÖK: Támogatja. Aki támogatja? *(Szavazás.)* 16 igen. Egyhangú.
153/2.

DR. LATORCAI CSABA helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): A tárca támogatja.

ELNÖK: Aki támogatja? *(Szavazás.)* Egyhangú.
157/1.

DR. LATORCAI CSABA helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): A tárca támogatja.

ELNÖK: Támogatja. Aki támogatja? *(Szavazás.)* 14 igen. Tartózkodik? 2. *(Szavazás.)* 0 nem.

158/1.

ELNÖK: Még mielőtt támogatná a tárca, ez a korábbi módosítóval egyező, tehát Berényi képviselő úr a 158/1-et visszavonta.

161/1.

DR. LATORCAI CSABA helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): A tárca nem támogatja.

ELNÖK: Nem támogatja. Ki az, aki támogatja? *(Szavazás.)* 2 igen. Nem támogatja? *(Szavazás.)* 14 nem. (A bizottság 1/3-a sem támogatja.)

166/1.

DR. LATORCAI CSABA helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): A tárca támogatja.

ELNÖK: Támogatja. Aki támogatja? *(Szavazás.)* 16 igen. Egyhangú.

Még van két kiosztott indítvány. Az egyik a 147-es számú, a másik a 148-as.

A 147-s számú, Kővári János a hatályba lépő rendelkezés január 2. napján lép hatályba. Bocsánat, ez nem az, ez én vagyok.

DR. LATORCAI CSABA helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): A tárca támogatja.

LENDVAI ILDIKÓ (MSZP): Igen. Kérdezhetek valamit? Érteni szeretném. Nincs itt most a képviselő úr, a tárca támogatja?

ELNÖK: Bocsánat, összekevertük, ez a Lukács úré. A 147-esről szeretne szólni, mert magáért beszél a javaslat.

DR. LATORCAI JÁNOS helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Ha én jól értelmezem, itt egy technikai módosítás történik az időközben elfogadott rendelkezésnél.

LENDVAI ILDIKÓ (MSZP): A másiktól beszélnek.

ELNÖK: Bocsánat, akkor erről szavazunk. Aki egyetért a 147-es indítvánnyal, kérem, most jelezze! (*Szavazás.*) 16 igen. Egyhangú.

És most beszéljünk a 148-asról. Kérdés következik.

LENDVAI ILDIKÓ (MSZP): Jól értem-e, mert ha jól értem, még akár támogatom is, csak elég hosszú, és még nem tudtam teljesen appercipiálni.

Ez arról szól, azt a hézagot foltozza be a törvényben, és akkor nem folytatom, tehát nekik nem kell kétéves múlt. Ez most azt jelenti, hogy egyesületként? Most már nem egyháznak minősülő?

ELNÖK: A jogutódlást biztosítja.

LENDVAI ILDIKÓ (MSZP): Igen, és akkor ők közhasznú egyesület lehetnek.

ELNÖK: Így van, de előtte a jogutódlást biztosítja, nem kell azokat a feltételeket igazolni. (*Közbeszólás: És ha nem nyújtja be kétévente, akkor pedig törvény.*)

ELNÖK: Igen.

LENDVAI ILDIKÓ (MSZP): Magyarán, automatikusan átminősül közhasznú egyesületté.

ELNÖK: A kérelmet benyújtja, viszont nem kell azokat a feltételeket igazolni. Államtitkár úr, szavainkat megerősíti?

DR. LATORCAI CSABA helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Annyiban megerősítem, hogy amennyiben az elmúlt időszakban a gazdálkodása tekintetében már teljesítette azokat a paramétereket, akkor a szabályok szerint mindenki azonnal közhasznúvá válhat.

LENDVAI ILDIKÓ (MSZP): Egyházként teljesítette, tehát nem kell egyesületként.

DR. LATORCAI CSABA helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Így van. Illetve arra is biztosíték, hogy amennyiben kezdeményezni kell az új

szabályok szerint az egyesületként való nyilvántartásba vételt, tehát amennyiben 2012. június 30-áig nem kezdeményezi, akkor abban az esetben mi a teendő.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Akkor ezek szerint teljes mellszélességgel támogatja a tárca. Ki az, aki támogatja? *(Szavazás.)* Egyhangú. Köszönöm szépen.

Még az államtitkár úrhoz lesz egy kérdésem, úgyhogy átadom az ülés vezetését.

(Az elnöklést dr. Gulyás Gergely alelnök veszi át.)

A következő napirendi pont az egyes alaptörvénnyel összefüggő törvények módosításáról szóló törvényjavaslat.

Gáva Krisztián helyettes államtitkár úr következik.

Egyes törvények alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló törvényjavaslat (T/5001. szám) (Általános vita)

ELNÖK: Köszöntöm Gáva Krisztián helyettes államtitkár urat és rögtön meg is adom a kormány képviselőjének a szót neki.

DR. GÁVA KRISZTIÁN helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Az előttünk lévő T/5001. számú törvényjavaslat célja az alaptörvénnyel összefüggő szükséges módosítások végigvezetése a törvények tekintetében.

Az alaptörvény zárórendelkezései rendelkeznek arról, hogy a kormánynak elő kell terjesztenie az alaptörvény végrehajtásához szükséges törvényjavaslatokat. Ennek az egyik részét látjuk itt, hiszen sarkalatos törvények és egyéb törvények is, amelyek egyébként tárgyalásra kerülnek, az Országgyűlés előtt megfelelnek annak a követelménynek, hogy az alaptörvénnyel összhangban álljanak. Ez a maradékot jelenti, mintegy 219 törvény módosításáról van szó, ezek 90 százaléka technikai jellegű, az ország elnevezéséhez kapcsolódó, az alkotmány alaptörvénnyé történő átváltoztatására vonatkozó módosítások, a sarkalatosságra vonatkozó módosítások, illetőleg a már idő közben sarkalatos törvények formájában elfogadott törvények más törvényekkel való összhangba hozását is szolgálja ez a csomag.

Egy dolgot szeretnék még kiemelni, ami az Alkotmányügyi bizottságban is szóba került. Ez nem összetévesztendő szintén az alaptörvény zárórendelkezései között szereplő, az átmeneti rendelkezések megalkotására lehetőséget biztosító alaptörvényi rendelkezéssel, hiszen az erre vonatkozó átmeneti rendelkezéseket Harrach és Lázár képviselő urak nyújtották be az Országgyűléshez. Ez a javaslat tehát csak a törvényekkel való összhang megteremtését szolgálja. Számos módosítást tartalmaz. Ha ezek közül valamelyik konkrét törvényi rész tekintetében kérdésük van, azokra szívesen válaszolok.

Kérem, hogy a bizottság döntsön az általános vitára való alkalmasságról.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen.

Van-e kérdés, észrevétel? Képviselő asszony, parancsoljon!

LENDVAI ILDIKÓ (MSZP): Köszönöm szépen.

Azt már megszoktuk minden kormány alatt, hogy szükségképpen vannak salátatörvények, amelyek egy salátatálra emlékeztetnek, ez néha muszáj, de ez most egy egész salátakonténer, annyi minden került bele, tényleg alig követhetően.

Az más kérdés, hogyha át tetszettek keresztelni a Magyar Köztársaságot, akkor persze most 3280 törvényt módosítani kell, ám tegyék, ezt még értem, ha nem is helyeslem. De úgy tűnik a szakértő kollégáimnak, aki én nem vagyok, hogy azért olyan dolgok is becsúsztak, amelyek átfogó módosítások, és nem teljesen az alaptörvény hatályba lépéséhez kapcsolhatók, mondjuk az, hogy az anyakönyvi szabályok módosítása alapján a névváltozás hány évente történik és ilyesmi, ezt elég nehéz volna az alaptörvény hatályba lépésével összhangba hozni. Mondom, én megértem, a kormányoldalon is tevékenykedtem jó sokat, hogy az ember besöpör mindent egy törvénybe, ha éppen előtte van egy lehetőség, de azért azt kell mondanom, hogy ami túlzás, az túlzás.

(Az elnöklést dr. Lukács Tamás elnök veszi át.)

Annyi minden van itt, voltaképpen ilyen félpillanatnyi rápillantási idővel annyi mindenhez hozzányúlunk, hogy szerintem ez méltatlan, és legalább azt ki kellene gyomlálni, ami tényleg nem szorosan az alaptörvénnyel összefüggő módosítást jelent.

Ezért nem fogjuk tudni támogatni az általános vitára való alkalmasságot.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen.

Nyakó képviselő úr a szó.

NYAKÓ ISTVÁN (MSZP): Nézegettem itt a jogosultságokat, már az államigazgatási vezetőket, és ha a miniszterelnöknek megszűnik a mandátuma, most nevezzük így, hogy ahol eddig 3 év volt a jogosultság érvényesítése, most levítették 2 évre ezt a történetet. Sejtéseim persze vannak, de miért csökkent így egy évvel 2 évre a dolog, ugyanakkor másnál pedig maradt a 3 év? Lesz-e valami jövőre? Számíthatunk-e valami érdekességre?

ELNÖK: Köszönöm szépen.

Gulyás Gergely alelnök úr a szó.

DR. GULYÁS GERGELY (Fidesz): A helyettes államtitkár úr vagy megerősít, vagy megcáfol, de amit Nyakó képviselő úr mondott, arra vonatkozóan jelzem, úgy tudom, eddig is 2 év volt, nem most csökken 3 évre, már korábban csökkent, ráadásul jelen pillanatban azért se lehet ennek jelentősége, mert a másik kiegészítő szabály ehhez kapcsolódóan az volt, ha valaki csak rövidebb ideig töltötte be ennél a hivatalát, akkor ez az idő volt az irányadó, tehát sem Bajnai miniszterelnök úr esetében nem jöhet szóba, sem pedig Gyurcsány Ferenc esetében, hiszen náluk már a 2 év is eltelt.

Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen.

Más kérdés, észrevétel van-e? *(Nincs jelzés.)* Képviselő asszony, azért annyit megenged, hogy azért elég friss ez a saláta. *(Derültség.)*

Államtitkár úr, öné a szó.

DR. GÁVA KRISZTIÁN helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Köszönöm szépen a szót, elnök úr.

Lendvai képviselő asszony kérdésére válaszolva, valóban, időnként elkerülhetetlenek ezek a salátatörvények, hiszen az Országgyűlés tehermentesítését is szolgálja, hogy 219 önálló törvényjavaslatot nyújt be a kormány, hanem ezt a csomagot.

Hadd emlékeztessenek csak így kapásból, ami eszembe jut, két korábbi ilyen saláta jellegű törvénymódosításra. 2004-ben az Európai Unióhoz történő csatlakozással összefüggésben egy meglehetősen vaskos törvénycsomagot tárgyalt az Országgyűlés, amelynek voltak olyan elemei is, amelyeknek bizony nem sok közük volt az Unióhoz való csatlakozáshoz. 2008-ban szintén volt egy deregulációs törvénycsomag, úgy emlékszem, ez ennél is nagyobb számú törvényt módosított vagy deregulált valamilyen formában.

Ahhoz azért tartotta magát a kormány, hogy azon törvények tekintetében, amelyeket meg kell nyitni az alaptörvény miatt, mert átnevezés, más szóhasználat miatt ezeket módosítani kell, csak ezekben az esetekben vette figyelembe azt, hogy felmerült-e esetleg a szabályozással kapcsolatban valamilyen kormányzati pontosítási új igény. Ezek tekintetében szintén azt tudom mondani, hogy az Országgyűlés tehermentesítését szolgálja az, hogy egy egyszavas, egybekezdéses módosítás ne önállóan kerüljön a Ház asztalára, hanem adott esetben ennek a csomagnak a részeként. Jelzem, ez az esetek minimális, 10 százalék alatti részét jelenti.

Nyakó képviselő úr kérdésére válaszolva, a miniszterelnökkel kapcsolatosan egy önálló törvény, a 2000-es törvény rendezi jelenleg az Alkotmánybíróság elnökének, a Legfelsőbb Bíróság elnökének, a köztársasági elnöknek és a miniszterelnöknek a javadalmazását. A köztársasági elnök jogállására és javadalmazására vonatkozó új törvény elfogadásával megnyitotta azt a szabályozási koncepciót, hogy ezek nem önállóan egy törvényben lesznek, hanem minden közjogi méltóságnak a saját jogállásáról szóló törvénybe kerülnek beépítésre, tehát nem lesz egy önálló javadalmazási törvény. Ennek megfelelően került kialakításra a köztársasági elnökre vonatkozóan, az Alkotmánybíróság elnökének az alkotmánybírósági törvényben szerepel, a Legfelsőbb Bíróság, illetve a Kúria elnökének a bírósági jogállási törvényben szerepelnek a juttatásai, és mint ilyen, a miniszterelnök javadalmazását is a kormány tagjainak a jogállásáról szóló törvénybe emeltük be szó szerint, ugyanúgy hatályos, tehát ebben nem történik semmilyen változás.

Köszönöm szépen.

Szavazás

ELNÖK: Köszönjük szépen.

Ezek után egy kérdés: ki tartja általános vitára alkalmasnak a törvényjavaslatot? *(Szavazás.)* 14 igen szavazat. Ki nem tartja alkalmasnak? *(Szavazás.)* 2 nem szavazat. Köszönöm szépen. Az előadót, mivel senki nem jelentkezik, akkor majd kijelöljük. *(Közbeszólás: A távolmaradók közül!)* Természetesen a távolmaradók közül, ez megilleti őket. *(Derültség.)*

Magyarország címerének és zászlajának használatáról, valamint állami kitüntetéseiről szóló törvényjavaslat (T/4988. szám) (Dr. Semjén Zsolt, dr. Rubovszky György, dr. Latorcai János és Pálffy István (KDNP) képviselők önálló indítványa (Általános vita)

A következő napirendi pontunk Magyarország címerének és zászlajának használatáról, valamint állami kitüntetéseiről szól. Az előterjesztő távollétében Varga képviselő úré a képviselőlet joga.

A minisztérium részéről ismét köszöntöm Gáva Krisztián helyettes államtitkár urat. Kormány- vagy tárcaálláspontot tud mondani, államtitkár úr?

DR. GÁVA KRISZTIÁN helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Kormányálláspontot tudok mondani. A kormány támogatja.

ELNÖK: A kormány támogatja a benyújtott javaslatot. Az előterjesztők nevében, ha Pálffy képviselő úr megjön, ő reagál, addig pedig Varga képviselő úré a képviselői joga, vagy jómagam próbálok a kérdésekre válaszolni.

Kérdés, észrevétel van-e? Lendvai Ildikó képviselő asszonyé a szó.

Kérdések és észrevételek

LENDVAI ILDIKÓ (MSZP): A képviselő urakat kérdezem: mi az oka annak, hogy a Nagy Imréről elnevezett állami kitüntetés törli a kezdeményezés az állami kitüntetések sorából?

ELNÖK: A Nagy Imrére vonatkozó kitüntetés törlésének az oka az, hogy aki Nagy Imrével, '56-tal kapcsolatban ilyen kitüntetésre érdemes, az előterjesztők véleménye szerint már mindenki megkapta, tehát abban a korosztályban több merítési lehetőség nincs.

(*Pálffy István megérkezik.*) Pálffy képviselő úr mindjárt megerősíti vagy megcáfolja a szavaimat. Tehát a kérdés az, képviselő úr, hogy a Nagy Imre-díjjal kapcsolatban mi az előterjesztők álláspontja.

Pálffy István (KDNP) előterjesztői kiegészítése

PÁLFFY ISTVÁN (KDNP): Köszönöm szépen a szót, elnök úr.

Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Bizottság! Tisztelt Meghívottak! Érdeklődök! A Nagy Imre elismerés kapcsolatban több bizottságban felmerült ez a kérdés, és a válasz erre a következő. A díjak és elismerések hierarchiáját úgy teremti meg a javaslat, hogy egyetlen személyhez köt elismerést, ez a személy az államalapító Szent István. Állami díjakról van szó, ez teszi ezt indokoltá. A továbbiakban pedig az az érv - mert ezt is hallottam már más bizottságokban -, hogy Corvin Mátyás is személy, nem ugyanaz, nem ugyanaz kedves képviselő asszony, nem ugyanaz, mert a Corvin-lánc az persze köthető Corvin Mátyáshoz is, de a Hunyadi dinasztiában másokhoz is, tehát egészen másról van szó. Ez az egyik indoka, a hierarchia felépítése a jogszabályban.

A másik pedig, hogy az előterjesztők álláspontja az, hogy a Nagy Imre elismerést azok, akik '56 kapcsán, Nagy Imre személyével kapcsolatban ezt kiérdemelték, már megkapták. Illetve az, hogy miután a jogszabály harmadik fejezetében van olyan rendelkezés, amely különböző elismerések alapítását minisztériumokhoz, illetve állami szervekhez teszi, ott bárki ezek közül a szervek közül, minisztériumok közül, ilyen díjat, ha tetszik neki, a jövőben is alapíthat. Tehát nincs kizárva semmiféle értelemben Nagy Imre neve, személye abból, hogy ilyen értelemben elismerést díjjal összekötve jelezzen.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Wittner Mária kért szót.

Vélemények

WITTNER MÁRIA (Fidesz): Én helyesnek tartom, hogy megszűnt, ugyanis Nagy Imrének volt a 12 napból, 27-én állt a forradalom mellé teljes szélességben, azt megelőzően a KGB-s és elég kétes múltja azért nem igazán lett tisztázva.

Egy biztos, azt el kell ismerni, hogy a forradalom után kitartott az álláspontja mellett, hogy a forradalom mellé állt egészen a haláláig, ezt mondom önnek, aki ugye annak a pártnak a tagja volt, amelyik kivégezte Nagy Imrét. Tehát innen kezdve önök alapították ezt a díjat, és azt hiszem, hogy aki megkapta, az megkapta, aki nem akarta átvenni, az nem vette át, ezt is lehet így értelmezni.

Mindenféleképpen én helyesnek tartom, hogy megszűnik, mert ez a díj itt kicsit megosztott még a forradalmárok között is, úgyhogy ezzel le is zárnám az egész dolgot. Én helyesnek tartom, hogy ez megszűnik.

ELNÖK: Igen. Lendvai Ildikó következik.

LENDVAI ILDIKÓ (MSZP): Természetesen tiszteletben tartom a képviselő asszony véleményét, de azt hiszem, hogy az előterjesztőknek nem szolgált javára, mert azt erősítette, ami az emberben rossz érzés, hogy nem egyszerűen egy formai okról van szó, hanem bizony tartalmi okról, Nagy Imre történelmi szerepének megítélése is belejátszik ebbe. Az előterjesztők nem ezzel érveltek, nem tudom, hogy most – hogy mondjam – hallottunk egy őszinte érvelést, vagy egy másfajta, az eredeti szándékokkal nem egyező érvelést. De az előterjesztők érveléséhez kapcsolódva, értem én, hogy a Corvin-lánc nem csak Corvin Mátyás, hanem más családtagok is, de hogy nem Szent István, az tuti, ezt azért szeretném elmondani.

A másik. Ha kizárólag Szent Istvánhoz lehet kötni a jövőben állami kitüntetést, akkor őszintén remélem, hogy ezen az alapon nem fogjuk a Kossuth-díjat, meg a Széchenyi-díjat is megszüntetni. Az még kevésbé hozható összefüggésbe a Szent István-i családfával, még a Hunyadiakkal lehet ilyen-olyan mondákon alapuló összefüggés, de csak mondákon alapuló, hogy Hunyadi Mátyás honnan, de ezt most talán ne vegyük bele a törvényjavaslat érvelésébe. Elvileg sem értenék egyet, hogy csak egy, mégoly kitűnő történelmi személyiséghez közvetve vagy közvetlenül köthető díjak legyenek, ezt sem bírnám felfogni egy ilyen gazdag hagyományú nemzet esetében, mint amilyen mi vagyunk, de ahogy elmondtam, ráadásul máris vannak ellenpéldák a Corvin-lánctól a Kossuth-díjig és a Széchenyi-díjig. És helyes, hogy vannak, hát mitől ne lehetne Kossuth-díj, ami Szent Istvántól származott huszonötödik-ízigen. Ezt az érvelést tehát értem, de a) nem koherensnek, b) nem elfogadhatónak tartom, ráadásul mindnyájan tudjuk, hogyha egy kitüntetés bekerül vagy kikerül a kitüntetések arzenáljából, akkor annak szimbolikus jelentése van.

Nagy Imre kikerülése, szerintem, lehet, hogy szándéktalanul, egy rossz szimbólumot hoz, mint ahogy a Corvin-láncot sem véletlenül hozzák vissza. Értem a történelmi logikát benne, de ennek is jelképes jelentése van, és nem magyarázható Szent Istvánnal. Az az érvelés pedig, hogy bármely tárca, vagy a kormány bármikor újra alapíthat egy Nagy Imre-díjat, bocsánat, bárki, bármikor akkor egy következő törvényben alapíthat valamit, de ez most az a törvény, amely kiiktatja az eddigi kitüntetések rendjéből. Ez vélemény volt, de a kérdés Kossuth és a Széchenyi-díjra vonatkozik, mert mondom, ezzel a logikával akkor holnapután feltehetőleg azok sem lesznek.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Több jelentkező van. Átadom az ülés vezetését, majd szeretnék válaszolni, utána Varga László, Nyakó István, azt követően majd az előterjesztő.

(Az elnöklést dr. Gulyás Gergely alelnök veszi át.)

DR. LUKÁCS TAMÁS (KDNP): Nézzék, az kétségtelen tény, hogy egy díj megválasztásának, kitüntetésének mindig van valami üzenetértéke. 1956 megítélésének különösképpen, mert még sok olyan ember van, akit személyesen érintett, vagy a családját érintette, történelmi távlatokból kétségtelen, hogy ez nehéz.

A képviselő asszony figyelmét arra szeretném felhívni, hogy amikor még az önök elődpártja ellenforradalomnak nevezte 1956-ot, akkor az egyes számú közellenség Mindszenty József volt. *(Lendvai Ildikó: Értem.)* 1956 értékelésében egy francia szerző azt

írja, hogy a világ legdemokratikusabb forradalma volt, mert nem alakult ki a vezető rétege, és nem alakult ki a vezető ideológiája.

Én azt gondolom, történelemhamisítás nélkül Bibó Istvánt nem hagyhatjuk ki '56-ból, és nem hagyhatjuk ki Nagy Imrét '56-ból. Nagy Imre személyiségére felhívom a figyelmét. Játszották többször, mentorom, és nagy tisztelettel emlékezem meg róla, Varga László írt egy drámát, ami fantasztikus, egy purgatóriumba helyezi Mindszenthyt és Nagy Imrét és a megtisztulás folyamatát Nagy Imrébe, ahol Mindszenty mondja ki végül, hogy üdvözülhetett, megváltotta magát. De nyilvánvaló, mint minden történelmi személyiségnek, rendkívül összetett és bonyolult és külön életszakasza van. Mindenfajta olyan kísérlet, ami 1956-ból egyik vagy másik embert kiemeli, az bizonyos értelemben kurzusüzenet, mert nekem 1956, és most a sorrendiség nem számít, ezért Bibóval kezdem, Bibóval, Nagy Imrével és Mindszenthyyel együtt teljes. Bármit, ha én ebből kiemelek, akkor azt gondolom, hogy bizonyos értelemben szándékosan, nem szándékosan, de bizonyos értelemben történelemhamisítást végeztem.

Persze, lehet ezekből véleményt mondani, csak én pontosan azért emeltem ki ezt a mozzanatot az egészből, hogy amikor ellenforradalomnak nevezték, akkor az egyes számú közellenség Mindszenty volt, és lassan odajutunk, hogy amikor 1956-ról beszélünk, szinte nem ejthetjük ki Mindszenty nevét. Ő az, aki, ha az emlékiratait elolvassa, tudatosan is vállalta azt a szenvedést, és a legyőzve győzni, a Krisztus kép volt előtte végig a börtönében. Azt gondolom, aki tudatosan vállalta népéért azt a fogságot és azt a szenvedést, az is egy érdem, az is hozzátartozik 1956-hoz, úgyhogy én azt gondolom, minden tiszteletet Nagy Imrének megadva, ha '56-ról vitatkozunk, akkor nem hiszem, hogy ezeket ki lehetne hagyni. Azt pedig én vallom, hogy e tárgyilagosság igényével a történelmi távlat a Hóman-Szekfű elképzeléssel azonosulva hozzátartozik, amíg itt élnek közöttünk azok az emberek, akár jómagam is az édesapám révén, akiknek ezekről az '56-os megtorlásokról valamifajta személyes élményeik vannak, ne várják el tőlem, hogy én ezt tárgyilagosan ítéljem meg.

Köszönöm szépen.

(Az elnöklést dr. Lukács Tamás elnök veszi át.)

Varga László képviselő úr a szó.

VARGA LÁSZLÓ (KDNP): Részben elmondta az elnök úr a mondanivalóm egyik részét, így csak ott folytatom, hogy én azzal értettem egyet, amikor ez a kérdés előkerült, hogy már mindenki megkapta a Nagy Imre-díjat, aki erre érdemes volt. Ha nem kapta meg, akkor biztos nem volt rá érdemes.

Számomra '56 és Nagy Imre a többiekkel együtt életem legnagyobb élménye, hiszen 20 évesen átélni '56-ot kevés embernek adatott meg, és ebben számomra Nagy Imre valóban a megszemélyesítője az egésznek, mint én is, aki itt ordibáltam a Parlament előtt, hogy halljuk Nagy Imrét. Wittner Mária valóban érintett olyan megítélést, amit én is tudok, de mint az embereket ismerő, az emberi lélekkel foglalkozó, azt is tudom, hogy a legnagyobb dolog belátni, változni, és ezért az életét feláldozni. Ezért Nagy Imrét a legmagasabb polcra helyezem.

Azért tudtam ezt a KDNP-s előterjesztést támogatni, mert aki érdemes volt rá, az megkapta. Több ne legyen, mert az nyilván nem volt rá érdemes Most már könnyű '56-osnak lenni, könnyű kiállni '56 mellett, de most már hagyjuk abba, ne tűzzük a zászlónkra azt, amit egyszer már leköptünk, semmiképpen sem, ezért ezt értem. Amit Mária mond, az egy másik oldala, abban hadd ne vitatkozzam Máriával, nyilván nem is vitatkozom, de az olyan érv, hogy aki akarta, az már megkapta, ami támadhatatlan.

ELNÖK: Nyakó Istváné, majd Lendvai Ildikóé a szó.

NYAKÓ ISTVÁN (MSZP): Köszönöm szépen.

Tudva az, hogy '56-nak sok ismert és talán még több ismeretlen hőse, mártírja volt, mégis azt mondom, ma a világban vagy Magyarországon bárkit megkérdezzük, azt gondolom, az esetek döntő többségében akit a forradalommal azonosítanak, az első körben mindig Nagy Imre, az ő neve ugrik be. Nem véletlen, hogy a szabad Magyarország, azaz a harmadik köztársaság megszületése összefonódott személyével és Nagy Imre újratemetésével.

A kurzusváltás szó itt már elhangzott. Én többet mondok: ez több, mint kurzusváltás,, mert ahogyan látom, és az előbb itt foglalkoztunk egy salátatörvénnyel, ez rendszerváltás. Tehát akkor, amikor egy bizottsági ülés keretein belül foglalkozunk az egyes törvények alaptörvénnyel összefüggő módosításával, és az esetek 90 százalékában kiiktatjuk a köztársaság szót, ami a harmadik köztársaság jogi végét is jelenti, és jelenti azt is, hogy Nagy Imre, aki ennek a köztársaságnak az egyik szülőatyja volt, azzá tettük, azzá vált az újratemetésével, úgy támadt fel, ezzel őt is kiiktatjuk.

Az pedig egy teljesen mulatságos és nevetséges felvetés, hogy már mindenki megkapta, aki megkaphatta. Ha jól tudom, ez itt nem bírálóbizottság, ez az Emberi jogi, kisebbségi, civil- és vallásügyi bizottság. Ha valakit felterjesztenek, akkor majd kiderül, hogy egyébként érdemes-e arra vagy nem érdemes arra, azzal együtt, hogy bizony, olyanok is szoktak kapni hasonló elismeréseket, akik mondjuk az ő életpályáját kutatják vagy annak az időszaknak a történetét, a valóságos történetét a nagyérdemű közönség elé tárják, hogy az emléket akár egyedül, akár közösségben ápolják.

Kossuth Lajosról is van díj, a Kossuth-díj. Rengeteg hőse, nevesített és névtelen hőse van 1848-49-nek is, mégsem a miniszterelnök, bocsánat, a kormányzó az, akiről megemlékezik a történelem, adott esetben a hálás utókor egy állami cím, elismerés nevesítésekor. Őt is adott esetben, ha már így, egységes szerkezetbe foglaljuk, hogy ne legyen koherenciazavar az önök jogalkotásában, törvénykezésében, talán majd őt is kiiktatjuk? Szerintem ez nevetséges.

ELNÖK: Bocsánat, képviselő úr, csak arról feledkezik el, hogy amikor ezt a kérdésselvetést a történészek felteszik, hogy Kossuth vagy Széchenyi, Széchenyi-díj is van.

Lendvai Ildikó következik.

LENDVAI ILDIKÓ (MSZP): Köszönöm szépen.

Megpróbáltam összeszámolni az indokokat. Négy különböző indokot hallottunk a Nagy Imre-díj megszüntetésére, s az ember él a gyanúperrel, hogyha négy ok van, akkor egy jó ok sincs, akkor egyetlen ok van, az, hogy ne legyen.

A négy ok hasonló. Az egyikről beszéltünk, hogy nem Szent István családjából származik, erre tényleg nem akarok újból kitérni, mert méltatlan volna. A másikat Wittner Mária képviselő asszony mondta, hogy párttagként, kommunistaként indult, ettől a megítélése ellentmondásos. Ez sokakról elmondható a magyar történelemben, Bajcsy-Zsilinszkytól kezdve, és remélem, a Bajcsy-Zsilinszky út nevét nem veszik el, mert a mártírium viszi az embert a purgatóriumba.

Ellentmondásos megítélése Széchenyinek is van, például én nagyra becsülöm, de elég pontosan tudjuk, hogy a másik névadó, Kossuth és Széchenyi milyen viszonyban voltak. Ez tehát, bocsánatot kérek, számomra nem elfogadható érv.

Elnök úr mondta azt az érvet, hogy '56-ot nem lehet és nem is kell egyetlen emberhez kötni. Bibótól, Mindszenthytől akár Nagy Imrén át akár Wittner Máriáig nagyon sok minden fémjelzi ezt a korszakot, de akkor soha, semmit el nem nevezhetnénk semmiről. '48 emlékét sem lehetne a Kossuth-díjjal életben tartani, mert akkor rögtön lehetne Petőfitől Batthyányin

át, akkor semmi díjat ne nevezzünk el? Akkor bocsánatot, minden tiszteletem ellenére Szent Istvánt sem lehetne kiemelni, mert óriási, amit tett, de akkor mindjárt azt mondom, Gézáról is nevezzünk el díjat. Bocsánatot kérek, nem mondom ilyen baromságot, csak azt szeretném jelezni, hogy minden korszak több szereplős, és mégis díjjal, róla készült színdarabokkal embereket, egy-egy embert emelünk ki, Nagy Imre esetében nyilván nem véletlenül az akkori miniszterelnököt, ami egy csöppet sem von le Bibótól kezdve mások történelmi emlékének nagyságából.

Végül az utolsó érv, amit a képviselő úr mondott, hogy már mindenki megkapta, aki kaphatja. Én csak ismételni tudom magam, és itt Máriára nézek. Én nem hiszem, hogy ne volnának köztünk még '56-osok, akik talán nem kapták meg a méltó elismerést, de ha az élet úgy hozza, hogy az idővel nyilván az ő számuk fogy, akkor felhívnám a figyelmet arra, amit Nyakó István mondott: a díj '56 emlékének életben tartói számára is szól, tehát ha egy 25 éves történész vagy egy 32 éves szobrász csinál valamit, ami ezt az emlékkört életben tartja, akkor is adható nekik a Nagy Imre-díj, azt pedig végképp nem mondanám, hogy még a jövőre nézve is mondjuk ki, hogy kész, passz, a kör bezárult, minden jó szándék ellenére is ezt nem tartom jó érvnek.

Nem gondolnám, hogy érdemes lenne a négy érv mellé még hármat összeszedni. Nem lehet ezt másképp olvasni, minthogy Nagy Imrével valami baj van, ha egyszer kiiktatódik. Ezt mások is így fogják olvasni, az önök ilyen vagy olyan szándékától függetlenül. Tényleg, hogy a politikai vagy a kurzusaktualitást mondjam, nagyon nehéz lesz a Nagy Imre koporsójánál tényleg rendszerfordító beszédet mondó fiatalember politikai tiszteletét megőrizni, ha közben Nagy Imrét most más módon vesszük ki a koporsóból, más módon valamiért lefokozandónak tartjuk. Ez nem lesz jó, ez tényleg nem lesz jó, annyira értelmetlen! Egy díj meghagyása kinek árt? Viszont, ha egy díjat megszüntetnek, okkal vagy ok nélkül, kérdések sora vetődik fel. Őszintén szólva nem is látom, miért érdemes beleszaladni a kérdéssorba, mikor, ha ott maradt volna a kitüntetés, akkor én nem nagyon látom, hogy kit zavart volna.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Átadtam az ülés vezetését Gulyás Gergely alelnök úrnak.

(Az elnöklést Gulyás Gergely alelnök veszi át.)

DR. LUKÁCS TAMÁS (KDNP): Az a fiatalember, akire ön céloz, a hatodik koporsóról beszélt. Az a fiatalember, akiről ön beszélt, nem Nagy Imre koporsójáról, hanem a hatodik koporsóról beszélt, én tudniillik előben láttam. *(Lendvai Ildikó: Én is előben láttam, mert ott voltam a téren, Nagy Imre nevét megemlítette Orbán Viktor.)* De mondom, a beszédet egyébként nyomtatásban is szívesen megmutatom, mert különben a hatodik koporsóról beszélt. Ez az első.

A másik. Lehetséges, hogy érdekes lett volna ez a vita akkor, amikor a Nagy Imre-díjat alapítják, tehát ez is érdekes lenne, akkor ezt a vitát lefolytatni. Szerintem semmit nem von le Nagy Imre érdemeiből az, hogy esetleges ellentmondásos történelmi személyiség ő, mint ahogy Kossuth is. Lehet, hogy Kossuth megítélésében a képviselő asszonnyal nem vagyunk azonosak. Én azt gondolom, hogy jogtörténet tanárom kifejezetten nagyon elítélte Kossuth tevékenységét, tehát sorolhatnám, a mai napig tartanak ezek a viták, hogy Kossuth vagy Széchenyi. Ha az irodalmi vetületét mondom, akár a Görgey vitát, akár a Fáklyalángot mondhatnám, ezek természetes viták, és nem gondolom, hogy ez a díj akár eldönti, akár pedig cáfolja valakinek a történelmi érdemeit.

(Az elnöklést dr. Lukács Tamás elnök veszi át.)

Wittner Mária képviselő asszonyé a szó.

WITTNER MÁRIA (Fidesz): Azt hiszem, hogy a Nagy Imre-díjat önök alapították, tehát védheti, mint saját gyermekét, körülbelül ez így néz ki, hogy nehezen bírják elviselni, hogy az önök által alapított díj most megszűnik. De nem gondolja, hogy egy kicsit morbid az, hogy önök alapították meg ezt a díjat, önök, akinek a pártja kivégezte?

A másik kérdés. Engem már régóta érdekel az a kérdés, hogy itt harmadik köztársaságról beszélnek állandóan, ami jogfolytonos. Magyarozza meg nekem valaki, hogy melyik volt az első. Tudom, a Károlyi-féle, de melyik volt a második, és ez miért jogfolytonos, kérdezem én. Akkor ezért alapították a Nagy Imre-díjat, mert ez egy kissé furcsa. Ha ez jogfolytonos, ez a harmadik köztársaság az elsővel és a másodikkal, akkor ezt nagyon érdekesnek találom, de Gyuresány elvtárs is jogfolytonosnak tartja, és most már évek óta azt számolgom, hogy mitől jogfolytonos. Mitől jogfolytonos, hogy Károlyi Mihály átadta egy börtönben töltött embernek a kormányt, ő meg lelépett, és aztán itt randalírozott három hónapig, és 600 embert végeztek ki három hónap alatt? Ezzel akarják jogfolytonossá tenni ezt a harmadik köztársaságot?

És különben meg hadd mondjam el, Bibó volt az, aki igazi demokrataként ottmaradt a parlamentben, amikor november 4-én hajnalban megtámadták a köztársaságot, a kormány a helyén volt, és ő már régen a jugoszláv követségen volt, ott ült a helyén Bibó István, az államminiszter, és megvárta az oroszokat. (*Lendvai Ildikó: És?.*) És, és! Mennyivel nagyobb ember volt Bibó személye!

ELNÖK: Köszönöm szépen. Pálffy István előterjesztő kíván-e válaszolni?

Pálffy István (KDNP) előterjesztő válasza

PÁLFFY ISTVÁN (KDNP): Csak röviden, elnök úr, köszönöm szépen.

Tisztelt Képviselőtársaim! Ahogy hallották az imént, én semmiféle történelmi, történeti, filozófiai érvet nem soroltam, itt az előterjesztő egy állami kitüntetési hierarchiát épít, amibe semmiféle történelmi, sőt aktuálpolitikai vagy a közelmúlt történelméből származó szempontot nem emel be. Ez a vita, ami itt zajlik, ez az '56 utcáiról meghosszabbított vita, és meghosszabbított azért, mert még odaérnek az emlékezet szálai. Mi nem ezt a vitát folytattuk.

Mi egy olyan előterjesztést készítettünk, aminek a készítése során ezek a szempontok fel sem merültek. Egy olyan hierarchiát, ismétlem sokadjára épít ez a jogszabály-javaslat, amely, miután állami kitüntetésekről van szó, az államhoz egyetlen olyan személyt emel, akinek a munkássága, ténykedése olyan történelmi távlatban van, amely egyöntetű elfogadottságra utal, és egyébként ilyen történelmi távlat bár dimenzióban kisebb okán Kossuth és Széchenyi is, csak hogy ez a javaslat ezt nem érinti.

A Kossuth-díjról szóló 1990/12-es törvény nem változik, ugyanúgy működik tovább, érvényben marad, ahogy van. Ami megváltozik az a '91-es 31. és a '95-ös 83. törvény: címer, zászló, és ami ehhez hozzátartozik, az elnevezés kérdése.

Tehát kérem szépen, hogy amellet, hogy ez a vita tényleg valóban izgalmas és nyilván képernyőre, meg a Tudományos Akadémia termeire tartozik, de maradjunk a tárgynál, és kérem, hogy ezek alapján, amelyeket elmondottam, méltányolják az előterjesztők előterjesztését és döntsenek annak az általános vitára való alkalmasságáról.

Köszönöm szépen.

Szavazás

ELNÖK: Köszönöm szépen.

Ki tartja általános vitára alkalmasnak a törvényjavaslatot?. (Szavazás.) 14 igen szavazat. Ki nem? (Szavazás.) 2 nem szavazat. Köszönöm szépen. A bizottság a törvényjavaslatot általános vitára alkalmasnak találja.

Az előadót önként jelentkező hiányában, a távollevők közül fogjuk kijelölni. A kisebbségi előadó Nyakó István képviselő úr.

A cégnek nem minősülő szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról címmel benyújtott törvényjavaslat (T/4916. szám) (Módosító javaslatok megvitatása) (Első helyen kijelölt bizottságként)

Utolsó napirendi pontunk a cégnek nem minősülő szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szóló módosító indítványok tárgyalása.

Miután más személyek lettek leadva, a jegyzőkönyv számára tessenek bemondani a nevüket, beosztásukat.

DR. JUHÁSZ EDIT főosztályvezető-helyettes (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Jó napot kívánok! Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Juhász Edit főosztályvezető-helyettes KIM, és Nyárády Gabriella tanácsos, ugyancsak a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztériumból.

Módosító javaslatok megvitatása

ELNÖK: Köszönöm szépen.

1-es javaslat, Gaudi-Nagy Tamás. Előterjesztő álláspontja?

DR. JUHÁSZ EDIT (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Tárcáálláspontot tudok mondani. Ezt jelen formájában nem támogatná a tárca, de kapcsolódó módosító javaslaton dolgoznánk, mert az általános vitában is elhangzott az államtitkár úr részéről, hogy lát lehetőséget a törvény címének a megváltoztatására.

ELNÖK: Igen. Ki az, aki támogatja? (Szavazás.) Az egyharmadot megkapja, 8 igen. Ki az, aki nem támogatja? (Szavazás.) 6 nem és 2 tartózkodás. Nem támogatjuk, de az egyharmadot megkapta.

Lendvai Ildikó, 2. pont. Tárca?

DR. JUHÁSZ EDIT (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): A tárca nem támogatja, de itt ugyancsak lehetőséget látunk kapcsolódó módosító javaslatra, másképpen szeretnénk a többszörös egymásra utalást megszüntetni.

ELNÖK: Ki az, aki támogatja? (Szavazás.) 8 igen. Ki az, aki nem támogatja? (Nincs jelzés.) Tartózkodott? (Szavazás.) 8 tartózkodás. Az egyharmad megvan, de a bizottság nem támogatta. Bocsánat, tessék jól lobbizni, megy ez.

A 3-as következik.

DR. JUHÁSZ EDIT (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Ugyanez a helyzet a 3. ponttal is, részben összefüggnek, mert ugyanannak a szakasznak egymásra utalása.

ELNÖK: Ki az, aki támogatja? (Szavazás.) Ki nem támogatja. (Nincs jelzés.) Ki tartózkodik? (Szavazás.) 8 tartózkodás. Az egyharmadot megkapta.

4-es, Szabó Tímea.

DR. JUHÁSZ EDIT (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Nem támogatjuk.

ELNÖK: Nem támogatja. Ki támogatja? *(Szavazás.)* 2 igen. Nem támogatja? *(Szavazás.)* 14 nem. (A bizottság 1/3-a sem támogatja.)
5-ös pont, Lendvai Ildikó, Nyakó István.

DR. JUHÁSZ EDIT (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Nem támogatjuk.

ELNÖK: Nem támogatja. Ki támogatja? *(Szavazás.)* 2 igen. Ki nem támogatja? *(Szavazás.)* 14 nem. (A bizottság 1/3-a sem támogatja.)
6-os, Lendvai Ildikó, Nyakó István.

DR. JUHÁSZ EDIT (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Nem támogatjuk.

ELNÖK: Nem támogatja. Ki támogatja? *(Szavazás.)* 2 igen. Ki nem támogatja? *(Szavazás.)* 14 nem. (A bizottság 1/3-a sem támogatja.)
7-es.

DR. JUHÁSZ EDIT (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Nem támogatjuk.

ELNÖK: Nem támogatják. Ki támogatja? *(Szavazás.)* 2 igen. Ki nem támogatja? *(Szavazás.)* 14 nem. (A bizottság 1/3-a sem támogatja.)
8-as.

DR. JUHÁSZ EDIT (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Nem támogatjuk.

ELNÖK: Nem támogatják. Ki támogatja? *(Szavazás.)* 2 igen. Ki nem támogatja? *(Szavazás.)* 14 nem. (A bizottság 1/3-a sem támogatja.)
9-es.

DR. JUHÁSZ EDIT (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Nem támogatjuk.

ELNÖK: Nem támogatják. Ki támogatja? *(Szavazás.)* 2 igen. Ki nem támogatja? *(Szavazás.)* 14 nem. (A bizottság 1/3-a sem támogatja.)
10-es.

DR. JUHÁSZ EDIT (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Nem támogatjuk.

ELNÖK: Nem támogatják. Ki támogatja? *(Szavazás.)* 2 igen. Ki nem támogatja? *(Szavazás.)* 14 nem. (A bizottság 1/3-a sem támogatja.)
11-es.

DR. JUHÁSZ EDIT (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Nem támogatjuk.

ELNÖK: Nem támogatják. Ki támogatja? *(Szavazás.)* 2 igen. Ki nem támogatja? *(Szavazás.)* 14 nem. (A bizottság 1/3-a sem támogatja.)
12-es.

DR. JUHÁSZ EDIT (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Nem támogatjuk.

ELNÖK: Nem támogatják. Ki támogatja? *(Szavazás.)* 2 igen. Ki nem támogatja? *(Szavazás.)* 14 nem. *(Lendvai Ildikó: Elnök úr, tőlem lehet egyben szavazni.)*
Bocsánat, van olyan, amit támogat?

DR. JUHÁSZ EDIT (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Egy pillanat, mindjárt mondjuk. A 16-osig „nem” lesz a válasz, a 17-esnél jelezzük azt, hogy ebben a formában nem támogatjuk, de a kapcsolódóra lehetőséget látunk, tehát ezt ezért gondoltuk, hogy akkor kiemelnénk.

ELNÖK: Bocsánat, akkor szavazunk 1-től a 16-ig.
A tárca nem támogatja. Ki az, aki támogatja? *(Szavazás.)* 2 igen. Ki nem támogatja? *(Szavazás.)* 14 nem. *(A bizottság 1/3-a sem támogatja.)*
A 17-esnél tartunk, ez Szabó Tímea.

DR. JUHÁSZ EDIT (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Igen, támogatjuk, de kapcsolódóval.

ELNÖK: Ki támogatja? *(Szavazás.)* 8 igen, 8 nem. Az egyharmadot megkapta. *(A bizottság nem támogatja.)*
Következik a 18. ponttól.

DR. JUHÁSZ EDIT (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): 18-tól 22-ig lenne a „nem támogatja”.

ELNÖK: Igen. Ki támogatja? *(Szavazás.)* 2 igen. Ki nem támogatja? 14 nem. *(A bizottság 1/3-a sem támogatja.)*
23-as.

DR. JUHÁSZ EDIT (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Támogatjuk.

ELNÖK: Támogatják. Ki támogatja? *(Szavazás.)* 16 igen. Egyhangú. *(A bizottság támogatja.)*
24-es.

DR. JUHÁSZ EDIT (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Nem támogatjuk.

ELNÖK: Nem támogatják. Ki támogatja? *(Nincs jelzés.)* Ki nem támogatja? *(Szavazás.)* 16 nem, egyhangúlag nem támogatjuk.
25-ös.

DR. JUHÁSZ EDIT (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Egy pillanat. Itt összevonást javasolok a tisztelt bizottságnak. 25-től 29-ig jelezném, hogy nem támogatjuk.

ELNÖK: Tehát 25-től 29-ig szavazunk. Ki támogatja ezeket a pontokat? *(Szavazás.)* 2 igen. Ki nem támogatja? 14 nem. *(A bizottság 1/3-a sem támogatja.)*
A 30-as következik.

DR. JUHÁSZ EDIT (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): A 30-ast azért gondoltuk külön, mert nem támogatjuk, de kapcsolódó módosítóval a későbbiekben van rá esély.

ELNÖK: Ki támogatja? *(Szavazás.)* 8 igen. Ki nem támogatja? *(Nincs jelzés.)* Ki tartózkodik? *(Szavazás.)* 8 tartózkodás. Az egyharmadot megkapta.

A 31-től folytatjuk.

DR. JUHÁSZ EDIT (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): A 31. és a 32. pontokat támogatjuk.

ELNÖK: A 31., 32. támogatott. Ki támogatja? *(Szavazás.)* 16 igen. Egyhangú.

A 33-astól folytatjuk.

DR. JUHÁSZ EDIT (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Nem támogatjuk.

ELNÖK: Ki támogatja? *(Szavazás.)* 2 igen. Ki nem támogatja? 14 nem. (A bizottság 1/3-a sem támogatja.)

34-es.

DR. JUHÁSZ EDIT (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Támogatjuk.

ELNÖK: Ki támogatja? *(Szavazás.)* 16 igen. Egyhangú.

35-ös.

DR. JUHÁSZ EDIT (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): A 35., 36., 37., nem támogatjuk.

ELNÖK: A 35., 36., 37. pontokat ki támogatja? *(Nincs jelzés.)* 16 igen. Egyhangú.

38-as.

DR. JUHÁSZ EDIT (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Nem támogatjuk, de kapcsolódó módosítóval a későbbiekben van rá esély.

ELNÖK: Ki támogatja? *(Szavazás.)* 8 igen. Ki nem támogatja? *(Nincs jelzés.)* Ki tartózkodik? 8 tartózkodás. Az egyharmadot megkapta.

39-es.

DR. JUHÁSZ EDIT (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): A 39., 40., 41. esetében nem támogatjuk.

ELNÖK: A 39., 40., 41-est ki támogatja? *(Szavazás.)* 2 nem. Ki nem támogatja? *(Szavazás.)* 14 nem. (A bizottság 1/3-a sem támogatja.)

42-es.

DR. JUHÁSZ EDIT (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Támogatjuk.

ELNÖK: Ki támogatja? *(Szavazás.)* Egyhangú. 16 igen.

43-as.

DR. JUHÁSZ EDIT (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): A 43-ast csak kapcsolódóval, tehát ebben a formában nem támogatjuk.

ELNÖK: Ki támogatja? *(Szavazás.)* 8 igen. Ki nem támogatja? *(Nincs jelzés.)* Ki tartózkodik? *(Szavazás.)* 8 tartózkodás. Az egyharmadot megkapta.

Köszönöm szépen, ezzel a mai munkánk befejeződött.

Egyebek

Azért, hogy tervezhető legyen, megköszönöm mindenkinek a heti munkáját, mert azt hiszem, nagyon komoly munkát végeztünk a héten. A rendőrségi törvényt, miután a bizottság megszavazta, felvettük a napirendünkbe, ha semmi nem jön közbe, egy rövid ülést tartanunk kell.

Kedden a költségvetésről szavazunk, egész nap szavazunk. A következő bizottsági ülés a hétfői rövid ülést követően, amennyiben a bizottsági ülés tervezhető, szerdán lesz, attól függ, milyen kapcsolódók lesznek. Hétfőn tehát számítsanak arra, hogy a rendőrségi törvény általános vitára való alkalmasságáról döntünk, és a szabálysértésekről kell tárgyalnunk.

Pénteken délután a bizottsági elnök még nem tudja, hogy hétfő reggel mit fog csinálni, de amennyire lehet, mindig igyekszem előre tervezni.

Köszönöm szépen a fegyelmezett munkát, mai bizottsági ülésünket berekesztem.

(Az ülés befejezésének időpontja: 12 óra 25 perc)

Dr. Lukács Tamás
a bizottság elnöke

Dr. Gulyás Gergely
a bizottság alelnöke

Jegyzőkönyvvezetők: Gálné Videk Györgyi, Turkovics Istvánné